Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 47 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Vasario - Feb. 26, 1949 ★ ★ ★ Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

Kriokai

"S. o. b." "įvertintas."
Ar tai prezidentui tiko?
Puola Marksą.
Kuo žavisi Hearstas?
Rašo R. MIZARA

Pavadinimas žmogaus "šunim," "kalės sūnum" arba, angliškai, na, kad ir sutrumpintai, "s. o. b.", yra aštrus pavadinimas.

Toki epitetai, tiesa, yra vartojami grožinėje literatūroje, — apysakose bei dramose, — tokiais pavadinimais operuoja net ir Šekspyro personažai,— tačiau jų, kaip taisyklė, nenaudoja **viešose kalbose** aukšti valstybiniai pareigūnai, nevartoja politikai ir visuomenininkai, kritikuodami savo oponentus.

Jie, tiesa, tokiais žodžiais vaišina savo politinius priešus, bet vaišina juos tik privatiniuose pokalbiuose.

★ ★ ★

Todėl prezidento Trumano pavadinimas "s. o. b." vieno amerikinio žurnalisto (sakoma, Drew Pearson'o) viešoje kalboje, sakytoje vasario 22 diena tūlame bankiete, sukėlė gyvų diskusijų.

Kilo ne tik diskusijos, o ir kas nors daugiau: tūli mūsų dorovininkai net protestus siuntė prezidentui, kam pastarasis savo tokia "neatsargia" kalba demoralizuoja mūsų jaunimą, teikdamas jam blogus pavyzdžius.

"Dorovės sargai" reikalauja prezidentą viešai atšaukti tai, ka jis pasakė.

Be abejojimo, prezidentas čia išsišoko ne visai garbingai.

★ ★ ★

Mes žinome, jog Drew Pearson'as yra tauškalas,—dažnai jis plepa nei vieną nei du.

Bet jo kritika, pareikšta prezidento militariniam padėjėjui, majorui generolui Harry H. Vaughan'ui, mūsų nuomone, buvo vietoje.

Majoras generolas Vaughan, būdamas prezidento militariniu padėjėju, **priėmė fašistinio Argentinos Perono medalį.**

Mūsų valstybės departmentas ne kartą pasmerkė Peroną, kaip ne demokratą, o prezidento draugas ir padėjėjas ima iš Perono ordinus!

Be to, Vaughan'as tarnauja ne tik prezidentui—jis tarnauja mūsų kraštui; jis ima iš valstybės iždo algą, — todėl kiekvienas pilietis turi teisės jį kritikuoti, jeigu jis atlieka ką nors netaktiško, ką nors žeminančio mūsų kraštą, ką nors prieš-konstitucinio!

Prezidento Trumano neapdairus savo padėjėjo gynimas ir užpuolimas tų, kurie jį teisingai kritikavo, mūsų nuomone, yra ne tik nenaudingas, bet tiesiog žalingas.

★ ★ ★

Pittsburgho klerikalų "Lietuvių žinios" drožja:

"Karolius Marksas, komunizmo autorius ir magistras, buvo protiniai ir dvasiniai barbaras, be širdies ir meilės. Koks tėvas, tokie ir vaikai!..."

Štai kaip klerikalai dergia vieną iš šviesiausių žmonijos protų.

Jie tai, matyt, taiko savo bendradarbiams social-demokratams, kurie tebesivadina marksistais ir kurie klerikalams skverną laižo!

★ ★ ★

Chicagos Marijonų Draugas kelia į dangų William Randolph Hearstą už tai, kad ans savo laikraščiuose kelia į dangų klerikalus, kovojančius komunizmą.

Žodžiu: klerikalai giria Hearstą, Hearstas — klerikalus.

Lietuviškas posakis sako: **puodas katilą vanoja, bet abu tebėra juodi.**

Draugas prikergia dar tokį deimantėlį:

"jau 1935 m. p. Hearst žavėjosi katalikų drąsa kovoje su komunizmu."

Netiesa!

1935 metais Hearstas žavėjosi ne katalikais, bet Vokietijos naciais. Jis tuomet žavėjosi Hitleriu - Goeringu - Goebbelsu, smaugusiais Vokietijos liaudį ir ruošusiais naują pasaulinį gaisrą — antrąjį pasaulinį karą!

Kokia trumpa klerikalų atmintis!

★ ★ ★

Marshallo planas, sako pranešimai, lėšuoja kiekvienam amerikiečiui $31 per vienerius metus.

O kam iš jo nauda?

KOMUNISTAI SUGAVO DAR VIENĄ TEISMO PAREIGŪNĄ BEMELUOJANT

Du Teismo Raštininkai Bandė Užsigint, Kad Parinkdavo Poniškas Džiūres, bet Rekordai Parodė Jųjų Melą

New York. — Komunistų vadų advokatas Richardas Gladstein užklausė federalio teismo sekretoriaus pavaduotoją Williamą J. Bormaną, ar jis parinkdavo poniškus džiūrių narius iš tam tikrų sąrašų.

Bormanas atsakė, "Ne.".

Gladsteinas parodė teismo rekordą iš 1942 m. spalių 6 d. Rekorde užrašyta:

Bormanas tada buvo užklaustas, ar jis vartojo teismo raštinės vado Lelando Tolmano sąrašą poniškoms džiūrėms parinkti, ir Bormanas atsakė:

"Taip" (naudojau).

Teisėjas Medina dabar bandė uždraust į teismo rekordus įrašyt šį įrodymą, jog Bormanas meluoja.

Praeitą savatię gi melavo reguliaris teismo raštininkas Joseph F. McKenzie, būk jis nešaukdavęs tik parinktinius žmones į džiures.

Komunistų advokatai parodė, jog McKenzie paženklindavo negrus piliečius raide "C", kad nešaukt jų į džiures. O keli lapai buvo išimti iš teismo rekordų knygos. Tuose lapuose, suprantama, buvo paženklinti kiti paprasti piliečiai, kad nepašaukus jų į džiūrimenus.

Bus Teisiami Mindszenty'o Bendradarbiai Šmugelyje

Budapest, Vengrija. — Ateinantį pirmadienį vengrų darbininkų teismas pradės tardyti 14 asmenų, kurie kaltinami, kad išvien su kardinolu Mindszenty dalyvavo juodosios rinkos šmugelyje.

Tarp kaltinamųjų yra ir kunigas Imre Boka, kuris tarnavo kardinolui kaip knygvedis ir bankininkas.

Izraelio Valstybė Prašo Priimt į Jungt. Tautas

Lake Success, N. Y. — Izraelio valstybė, pasirašius paliaubų sutartį su Egiptu, kreipėsi į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą, kad užgirtų Izraelio prašymą priimt į Jungtines Tautas.

(Jungtinių Tautų sekretorius Tr. Lie ir prezidentas Trumanas gyrė amerikietį negrą tarpininką dr. Ralphą Bunche, kuris gabiai pasidarbavo dėl paliaubų paskelbimo tarp Egipto ir Izraelio valstybės.)

Republikonai Ragina Uoliau Remt Čiangą

Washington. — 30 republikonų kongresmanų prašė valstybės sekretorių Achesoną smarkiau paremt Čiang Kai - šeko Kinijos tauininkus karui prieš komunistus - liaudininkus. Pranešama, kad Achesonas nesutikęs.

(Žinios iš Kinijos sakė, kad Marshallo plano pasiuntiniai žadėjo gausingą paramą Čiango tautininkams Formozos saloj. Šimtai Amerikos oficierių ir saržentų ten lavina naują tautininkų armiją.)

Darbietis Išrinktas Anglų Seiman Prieš Konservatą

London. — Papildomus Anglijos seimo nario rinkimus West - Londono srityje laimėjo Darbo Partijos kandidatas Tomas Williams. Jis gavo 15,223 balsus prieš konservatų-torių kandidato Anthony'o Fell 13,610 balsų.

Protestantų Kunigai Prisipažino Šnipavę prieš Bulgarų Valdžią

Sofija, Bulgarija. — Visi 15 protestantų kunigų pasirašė išpažintis, kuriose prisipažįsta kaltais, kad:

Jie šnipinėjo Amerikos ir Anglijos atstovams prieš Bulgarijos liaudies valdžią;

Dalyvavo sąmoksle su bulgariškais reakcininkais dėl tos valdžios nuvertimo;

Vedė žalingą Bulgarijai šmugelį juodojoj rinkoj.

Teismas prieš tuos kunigus prasidėjo praeitą penktadienį. Valdžia stato 53 liudytojus prieš juos; turi eilę dokumentų, parodančių jų nusikaltimus.

Valdžios prokuroras pareiškė:

— Jie naudojo religiją kaip skraistę pridengimui piktadariškos savo veiklos.

Kaltinamieji pasirinko advokatus ir šauks liudytojus iš savo pusės.

Teismą tėmys ir aprašinės 7 anglai ir amerikonai korespondentai ir 23 kiti reporteriai Bulgarijos ir kitų kraštų laikraščių.

Užsieniniai diplomatai taip pat bus bylos tėmytojai.

Marshallo Planas Blogina Būklę, Kaip Sako Sovietų Delegatas

Lake Success, N. Y.—Sovietų Sąjungos atstovas A. P. Morozovas tvirtino, kad amerikinis Marshallo planas padidino bedarbių skaičių vakarinėje Europoje ir tramdo jos ūkio ir pramonės atsigavimą.

Morozovas, kalbėdamas Jungt. Tautų Ūkinėje Socialėje Taryboje, priminė, jog Marshallo planas užtraukia savo šelpiamoms šalims prekybą su kitais Jungtinių Tautų nariais (Sovietais ir draugingais jiem kaimynais).

— Marshallo planas grūmoja sustabdyt paramą kraštams, kurie nukryps nuo amerikonų nustatytos politikos, — sakė Morozovas. — Tas planas, supančiodamas tarptautinę prekybą, pablogino ūkinę pasaulio būklę.

THOREZ SMERKĖ FRANCIJOS VALDŽIĄ KAIP KARINĮ JANKIŲ ĮRANKĮ; SAKĖ, SOVIETŲ ARMIJA—TAIKOS GYNĖJA

Paryžius. — Francijos valdžia atsiduoda Jungtinėms Valstijoms kaip karo įrankis prieš Sovietų Sąjungą, — pareiškė komunistų vadas Maurice Thorez, Francijos seimo narys. — Jau yra duotos amerikonams karinės bazės Francijos žemėje.

— Fontainebleau, arti Paryžiaus, yra įsteigta karinė sėdyba vakarinės Europos Sąryšiui prieš Sovietų Sąjungą, — tęsė Thorez. — Sovietai gi nenori karo ir stengiasi taiką išlaikyti.

— Bet jeigu Raudonoji Armija būtų užpulta ir gindamasi turėtų pereiti per sieną į Franciją, tai visi Francijos darbininkai ir didžioji dauguma Francijos žmonių sveikintų sovietinę armiją, kaipo taikos gynėją, — sakė Thorez.

Jisai ir kiti komunistai seimo atstovai smerkė amerikonų suplanuotą Šiaurės Atlanto kraštų santarvę, kaip naują sąmokslą užpuolimo karui prieš Sovietų Sąjungą.

Seimo Dauguma Priėmė Rezoliuciją prieš Thorezą

Prieš Thorezo pareiškimą sukilo dešinieji seimo nariai, šaukdami pasmerkt Thorezą. Pasmerkimo rezoliucija tapo priimta 386 balsais prieš 182 (komunistinius) balsus.

Premjeras Queuille žadėjo teisman traukti komunistų vadus už Thorezo pareiškimą seime.

Pavarytas Profesorius Už Pažangų Mokslą

Oregon Valstijos Universiteto pirmininkas A. Strand pavarė iš tarnybos dr. Ralphą Spitzerį, chemijos profesorių, už tai, kad prof. Spitzer pritarė Sovietų gamtininko Lysenko mokymui.

Lysenko, kaip ir jo pirmątakas Mičurinas, įrodė, kad jeigu tinkamai pakeiti maistą ir kitas gyvenimo sąlygas augalams bei gyvūnams, tai palaipsniui galima pakeist ir augalų ir gyvūnų veislę. Tatai Mičūrinas ir Lysenko patikrino šimtais padarytų tokių pakeitimų.

Amerikoje gi priimta nėva mokslinė Mendelio-Morgano - Weissmanno teorija, kuri skelbia, būk veislinės augalų - gyvūnų dalys chromosomai - genai esą "amžini, nepakeičiami" dalykai; todėl būk negalima esą ir veislių pakeisti nei maistu nei kitomis sąlygomis.

Brooklyn, Conn.

Mirė Fr. Laureckis.

Ketvirtadienį Laisvės raštinėn per telefoną pranešė, kad vasario 24 d., mirė Frank Laureckis. Šią žinią davė Louis Šilabaitis. Jis sakė, kad vėliau suteiks daugiau žinių apie velionio mirtį ir gyvenimą.

Gręsia Algų Kirtimas G. Motors Darbininkam

Detroit, Mich. — General Motors automobilių korporacija pasigarsino, kad ji ketina numušt savo automobilių kainas, bet kartu sumažint ir algas darbininkams, esą, pagal gyvenimo reikmenų kainų atpigimą. Algos bus kapojamos sulig valdžios skelbimų apie "kainų mažėjimą."

Tai tokią sutartį yra padarę Walter Reuther ir kiti dešinieji automobilių darbininkų vadai su General Motors, — kad algos būsiančios "keliamos" pagal kainų pakilimą, o numušamos, pagal reikmenų atpigimą.

General Motors samdo bent 270,000 darbininkų ir jiems būsią numušta viso apie 9 milionus dolerių algų.

5 Vakariniai Ministrai Tariasi Prieš Sovietus

London. — Užsieniniai Anglijos, Francijos, Belgijos, Holandijos ir Luksemburgo ministrai apdirbinėja Šiaurės Atlanto karinės sutarties planą prieš Sovietų Sąjungą.

Washington. — Per 6 pirmąsias šių metų savaites 14 nuošimčių sumažėjo prekių išvežiojimas traukiniais visose valstijose.

VALDŽIA GRĄŽINA KORPORACIJOM VIRŠ 2 BILIONUS DOLERIŲ TAKSŲ

Tačiau Prezidentas Trumanas Reikalauja Daugiau Naujų Taksų, Aptaksuojant net Įmokėjimus į Senatvės Fondą

Washington. — Jungtinių Valstijų valdžia sugrąžino 2 bilionus, 297 milionus ir 542 tūkstančius dolerių taksų korporacijoms.

Tie taksai buvo surinkti nuo per aukštų karinių ir kitokių pelnų.

Palyginti daugiausia taksų sugrąžinta lėktuvų kompanijoms, kurias valdžia laiko ypač svarbiomis karui.

Jungt. Valstijų Kongresas 1945 m. nutarė sugrąžinti taksus už viršpelnius tiktai už dvejus metus. Bet daugelis kompanijų panaudojo visokius kabliukus taip, kad gavo viršpelnių taksų sugrąžinimą už 5 iki 7 metų.

Curtiss - Wright lėktuvų korporacijai valdžia atidavė atgal $35,123,401 taksų, Douglass lėktuvų kompanijai — $13,753,337, Glenn L. Martin lėktuvų kompanijai $18,597,292 ir t.t.

Sperry Gyroskopų kompanijai sugrąžinta $7,148,-126. Pennsylvanijos geležinkeliui $19,117,718, Fordo automobilių kompanijai $6,411,697 ir t.t.

Žymėtina, jog prez. Trumanas reikalauja keturių bilionų daugiau taksų ateinantiems finansiniams metams. Tarp kitko, jis siūlė aukščiau aptaksuot ir darbininkų mokesčius į senatvės apdraudos fondą.

Trumanas Pripažįsta Jo Planų Suklimpimą

Washington. — Prezid. Trumanas pripažino, kad Kongresas nevykdo pasižadėjimų, kuriuos Trumanas ir jo demokratai davė rinkiminiame vajuje.

Prezidentas grasino net specialiu traukiniu važinėti per visą šalį, kad sujudintų žmones paspaust Kongresą užgirt Trumano pasiūlymus.

Republikonai šaipydamiesi klausia: Kur ta Trumano dauguma Kongrese, kuria jis gyrėsi?

Lėktuvų Nelaimėse Žuvo 45 Žmonės

Lima, Peru. — Sudužo karinis Peru lėktuvas; žuvo 22 asmenys.

Hong Kong. — Nukrito Cathay Pacific oro linijos lėktuvas; užmušta 23 žmonės.

ORAS.—Nešalta, giedra.

Norvegų Ministras Šaukia Dėtis į Atlanto Santarvę

Oslo, Norvegija. — Užsieninis Norvegijos ministras Halvard Lange ragino jos seimą užgirti Norvegijos stojimą į karinę Šiaurės Atlanto santarvę prieš Sovietus.

(Paskleisti gandai pasakoja, kad Sovietų Sąjunga, girdi, "telkia savo armiją" į šiaurinės Norvegijos pasienį. Nėra patvirtinimo tom pasakom.)

250 Nuošimčių Daugiau Bedarbių Allentowne

Allentown, Pa. — Per 13 praeitų mėnesių bedarbių skaičius Allentowne pakilo 250 nuošimčių, kaip praneša Pennsylvanijos valstijos darbų biuras.

Paleidinėjama darbininkai taip pat Bethleheme ir kituose Pa. miestuose.

New York. — Iš naujo pradėjo kilti maisto produktų kainos.

Jungtinių Tautų Komisija Nutarė Slėpt Amerikos Atomų Bombas

Lake Success, N. Y. — Jungtinių Tautų Komisija dėl Paprastų Ginklų priėmė 9 balsais prieš 2 amerikinį pasiūlymą rinkti faktus ir skaitmenis apie įvairių kraštų armijas ir visus ginklus, išskyrus tiktai atomines bombas.

Prieš tą pasiūlymą balsavo tik Sovietų Sąjungos ir Ukrainos atstovai.

Jakovas Malikas, Sovietų Sąjungos delegatas, pareiškė:

— Tas Amerikos sumanymas yra tiktai manevras, kuriuom Jungtinės Valstijos ir Anglija siekia šnipinėti visas kitų pasaulio kraštų ginkluotas jėgas, o tuo tarpu slėpti bet kokias žinias apie atomines bombas.

Anglų - amerikonų blokas jau pirmiau parodė tikrąjį savo veidą kas liečia nusiginklavimą, kuomet jie praeitame Jungtinių Tautų seime atmetė Sovietų pasiūlymą, kad penkios didžiosios valstybės per vienus metus sumažintų ginkluotas savo jėgas visu trečdaliu ir kad būtų uždrausta vartot atomines bombas.

Dabartinis Amerikos sumanymas siųsti ginkluotų jėgų skaičiuotojus į įvairias šalis, bet slėpti atomines bombas, reiškia tiktai šnipinėti karo kurstytojų naudai.

Tel Aviv. — Pranešama, jog Izraelio valstybė pradeda derybas dėl paliaubų su arabiškais Transjordano ir Lebano kraštais.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Bevinui Nepavyko!

Po ilgų tarimųsi Rhodes saloje, pagaliau, Izraelio ir Egypto atstovai, kuriems tarpininkavo Jungt. Tautų specialus pasiuntinys Dr. Ralph J. Bunche, pasirašė karo paliaubų sutartį.

Vadinasi, formaliai ir oficialiai karas tarp Izraelio ir Egypto tapo sulaikytas. Kiek tai liečia tarp Egypto ir Izraelio pastovių rubežių nustatymą, bus tartasi vėliau. Svarbu, kad buvo pasiekta tai, kas buvo pasiekta.

Spėjama, jog po šito įvykio, kitos arabiškos valstybės, kurios buvo kare su Izraeliumi, padarys tai, ką padarė Egyptas.

Kitais žodžiais, atrodo, jog **Palestinoje rimtai einama prie taikaus išsprendimo visų nesusipratimų,** kilusių tarp naujos valstybės Izraelio ir jo kaimynų.

Izraeliui, be abejojimo, daug visame kame padėjo T. Sąjungos politika, kuri nuo praėjusių metų buvo griežtai nukreipta už Izraelio nepriklausomybę. Jam daug padėjo toki kraštai, kaip Čechoslovakija. Bet daugiausiai Izraeliui padėjo jo patys sūnūs ir dukros, didvyriškai kovojusios už Izraelio laisvę ir nepriklausomybę.

Pasirašymas tarp Izraelio ir Egypto karo paliaubų sutarties reiškia didžiulį smūgį Anglijos imperialistams,— visų pirmiausiai jos užsienių reikalų ministrui Bevinui. Pastarasis, kaip kiekvienam žinoma, darė viską, kad neprileidus Palestinon taikai įvykti. Bevinas naudojo visokias provokacijas prieš Izraelį. Jis darė grąsinimus; jis siuntė ant Izraelio teritorijos savo bombonešius, o kai izraeliečiai juos nukirto žemyn, tai net mojosi skelbti Izraeliui karą.

Per tūlą laiką atrodė, kad p. Bevinui pavyks išprovokuoti karas — karas tarp Anglijos ir Izraeliaus.

Deja, Anglijos žmonių protestai, izraeliečių ryžtas ir blaivus sensas egyptiečiuose visą reikalą pasuko gerojon pusėn — taikos pusėn.

Kaip toliau bus, pamatysime, bet šiuo sykiu, galime užtikrinti skaitytoją: Bevinas jaučiasi labai riestai!

Indijoje.

Šiuo metu Indijos valdžia sėja savo krašte terorą. Ji puola, gaudo komunistus ir pažangiuosius darbininkus, na, ir kiša juos kalėjimuosna.

Pagal New York Timeso korespondentą New Delhi mieste, šiomis dienomis Indijoje į kalėjimus buvo subrukta 3,000 darbininkų bei intelektualų. Visi jie kaltinami komunizme, "netvarkos kėlime", ir t. t.

Pirmiau Indijos kalėjimuose buvo tūkstančiai žmonių, —taip, kad šiandien toje šalyje yra keliolika, o gal kelios dešimtys tūkstančių politinių kalinių!

Įdomu tai, kad "liberalas" ministrų pirmininkas Nehru viešai pareiškė, būk jis Indijos Komunistų Partijos nelegalizuoti nenoris. Girdi, tai būtų "peraštrus žingsnis." Kaip gi jau čia: Indijos komunistai, kovoję už šalies nepriklausomybę, kentėję Anglijos kalėjimuose, dabar, staiga, kai Indija nepriklausoma, bus paskelbti nelegališkais!

Bet šis Nehru "liberalumas" yra prigavikiškas. Jis neskelbia Indijos Komunistų Partijos nelegale, tačiau jo policija areštuoja ir kalina komunistus, kur tik juos benutverdama!

Tai yra veidmainystė, daugiau niekas!

Indijos valdžioje yra dar vienas žymus komunistų priešas — **jis atviras priešas, — tai Sardar Vallabhai Patel.** Pastarasis šiuo metu eina ministrų pirmininko padėjėjo pareigas. Jis, faktinai, yra tikrasis Indijos bosas.

Patel yra aiškus kapitalizmo šalininkas. Aną dieną jis ramino Indijos kapitalistus: nesibijokit, girdi, mes nesirengiame nacionalizuoti fabrikų, neigi dalinti mažažemiams dvarų. Patel ragina Indijos darbo unijas "apsivalyti nuo komunistų," o jei ne... valdžia joms "padės" apsivalyti.

Visa tai rodo, jog žadėtoji Indijos liaudžiai laimė ir gražesnis gyvenimas po jos akių trempiamas Patel'o batu.

Vargas ir skurdas Indijos žmonėse šiandien giliau yra suleidęs šaknis, negu kada nors buvo. Ir valdžia nedaro jokių konkrečių pastangų darbo žmonių buičiai pagerinti. Tuos, kurie kovoja už liaudies reikalus, Nehru - Patel valdžia persekioja, brukdama į kalėjimus.

Indija, atrodo, šiandien yra tokioje padėtyje, kokioje Kinija buvo tuojau prieš karą. Nehru-Patel vaidina Čiang Kai-šeko rolę: užuot pravedus griežtas socialines reformas, ši valdžia siunčia komunistus, — tuos, kurie stoja už reformas, — į kalėjimus.

Prie ko visa tai veda?

Argi tai nerodo, jog Indija vedama Kinijos keliais?

Mums rodosi, pp. Nehru ir Patel galėjo daug pasimokyti iš Kinijos. Deja, atrodo, jie nieko nepasimokė.

Jiedu dar vis nesupranta net nei to, jog kalėjimais, šaudymais ir kitokiomis teroro priemonėmis komunizmo nieks ligi šiol neišnaikino. Atžagariai: tie, kurie komunistus teroru naikino, patys žuvo nuo teroro. Kitais žodžiais: kurie sėjo vėją — pjovė audrą.

Kas Ką Rašo ir Sako

PASIDALINIMAS ITALIJOS DEŠINIUOSIUOSE SOCIALISTUOSE

Dienraštis Vilnis analizuoja padėtį Italijos dešiniųjų socialistų partijoje, kurioje vadovauja Saragat. Toje partijoje, pasak dienraščio, susidarė smarki opozicija tai politikai, kurią pravedą Saragat. Vilnis rašo:

Italijos dešiniųjų socialistų partijoje, kuri atskilo nuo socialistų partijos daugumos, dabar neramu. Pasirodo, pačioje Saragato partijukėje opozicija yra tokia stipri, kad ji beveik siekia pusę narių skaičiaus.

Kaip žinoma, Saragatas dalyvauja koalicinėje klerikalų dominuojamoje valdžioje. Bet metiniame Saragato partijos kongrese, kuris įvyko šio mėnesio pradžioje, iš 24 balsų tik 13 pasisakė už pasilikimą kabinete. 9 balsavo prieš. Opozicija, kaip matome, stipri.

Ko nori opozicija Saragato partijoje? Ji nenori sugrįžimo į bendrą socialistų partiją, kuri bendradarbiauja su komunistais. Opozicija yra tokia pat anti-komunistinė, kaip pats Saragatas. Bet ji yra "praktiškesnė."

Opozicija sako, kad jeigu Saragato partija toliau lieka koalicijoje su klerikalais, jos įtaka, kuri ir dabar yra maža, dar labiau mažės. Klerikalų valdžia yra galutinai kompromituota. Masės jai neturi jokio pasitikėjimo. Jos stoja prieš De Gasperio vidaus politiką, kuri yra perdėm reakcinė ir grafo Sforzos užsienio politika, kuri paremta ant Atlanto pakto. Opozicija jaučia, kad pasilikimas tokios valdžios bendrininkais reikš galą partijai.

Saragatas, betgi, įstengė kaip nors sukrapštyti daugumą balsų ir jis lieka kabinete. Bet jo partija dabar dar labiau smuks, jei dar kas liko smukimui.

NAUJASIS LENKIJOS KARDINOLAS

Išgarsėjusio reakcinio kardinolo Hlond, kuris pernai numirė, vieta atiteko Stefan Wyszinski. Apie tai mūsų komercinėje spaudoj buvo pranešta tik labai trumpai. Beveik nieko nebuvo pasakyta apie naujojo Lenkijos katalikų bažnyčios vado pažiūras. Bet dabar apie jį pateikia įdomių informacijų. "Daily Worker". Laikraštis nurodo, kad ir šis primatas, kaip ir buvęs Hlond, yra ne tik naujosios demokratijos priešas, bet ir užkietėjęs anti - semitas. Laikraštis informacijas paima iš neseniai pasirodžiusios Joseph Tenebaum knygos "In Search of a Lost People."

Knygos autorius primena pogromus, kurie 1946 metais Lenkijoje įvyko prieš žydus mieste Kielce. Ten kažin kas paleido gandus, kad žydai "nužudę krikščionišką vaiką dėl kraujo savo apeigoms." Fanatikų gauja padarė puolimą ant žydų ir apie tūkstantį jų iššūdė. Tenebaum rašo, kad buvo atsikreipta pas Lublino vyskupą Wyszinskį, kuris dabar pakeltas į kardinolus, prašant jį, kad po tos baisios skerdynės jis panaudotų savo įtaką ant katalikų dėl jų nuraminimo ir sulaikymo nuo tolimesnių žygių prieš žydus. Jo buvo prašoma išleisti pareiškimą, pasmerkiant gaujos kruviną siautėjimą prieš nekaltus žmones. Bet vyskupas Wyszinski, teigia Tenebaum, "ne tik atsisakė tiesioginiai įsikišti į tą reikalą, bet dar neteisioginiai užgyrė tuos fantastiškus prietarus" prieš žydus.

New York. — Žemyn pasmuko pramonių šėrai Wall Stryte.

Reakcija, Mokslas ir Akademinė Laisvė

Visoje Amerikoje skardžiai nuskambėjo žinia iš Cornvallis, Oregon, kad ten iš Oregon State University tapo išmestas profesorius Dr. Spitzer. Jį be jokio teismo ir progos apsiginti išmetė universiteto prezidentas Dr. Strand.

Dr. Spitzer tapo išmestas todėl, kad jis priėmė žymaus mokslininko prof. Lysenko genetinę teoriją. O toji teorija teigia, kad sąlygomis galima pakeisti gyvių ypatumus.

Čia nėra reikalo gilintis į Lysenko teoriją. Nėra reikalo įrodinėti jos teisingumą bei teigaimumą. Čia svarbu pats principas, kad tai yra dar vienas įrodymas, kaip jau baisiai kietai įsigalėjo reakcija. Nebeužtenka to, jog mūsų mokyklose ir mokslo įstaigose griežčiausiai uždrausta kam nors turėti komunistines - socialistines idėjas, tai yra, manyti, kad socializmas yra geresnė santvarka ir kad jisai turės ankščiau ar vėliau pavaduoti kapitalizmą. Kaip jau žinoma, už tokias idėjas neseniai Washington State University išmetė šešis profesorius.

Reakcija daro kitą žingsnį. Moksle taip pat nebevalia mokytojams ir profesoriams galvoti kitaip, negu galvoja reakcijos šalininkai. Šis pasielgimas su profesor. Spitzer primena mums anais metais skandalingą bylą Tennessee valstijoje, kuomet buvo persekiojamas prof. Scope už tai, kad jis mokė evoliucijos teoriją. Byla iššaukė pasipiktinimą visam mokslo pasaulyje. Bet ir dabar toje valstijoje uždrausta mokyklose pripažinti evoliucijos teoriją.

Taip dabar norima pasielgti su visu biologijos mokslu. Paskui seks kitos mokslo šakos. Persekiojimas politikoje siejasi su persekiojimu moksle.

Kas belieka iš akademinės laisvės? Nieko nebeliekа.

Ar šis Oregon State University pasikėsinimas ant mokslo iššauks masinį pasipriešinimą iš mokslininkų pusės? Teks palaukti ir pamatyti.

Naujos Žemės Ūkio Artelės

MAŽEIKIAI. — Apskrityje įkurti du nauji kolektyviniai ūkiai. Į Viekšnių valsčiaus, Savaičių apylinkėje įkurtą žemės ūkio artelę, pavadintą "Vienybės" vardu, įstojo 20 valstiečių. Naujo kolektyvinio ūkio valstiečiai sudaro sėklų fondą ir uoliai ruošiasi pavasario laukų darbams.

Šanghai, Kinija. — Misionierius dr. Brown pranešė, jog komunistai savo užimtose Kinijos dalyse nekliudo krikščionių misijų.

Sveikatos Vadovėlio Peržvalga

J. J. Kaškiaučius, M.D.

Įdomią knygelę gavau pasiskaityti. Apie ją verta nors trumpai atsiliepti. Labai rūpestingai ir sumaniai pagaminta, gražia, taisyklinga lietuviška kalba. Pagaminta ne gydytojo, ne mediko, bet šiaip sau, matyt, gerai mokyto žmogaus, kuriam, deja, tenka gyventi ne Lietuvoj, bet Vokietijoj, DP stovykloj...

Pat pirma gavau laiškelį.

"Gerb. Dr.:

Aš siunčiu jums knygelę (vadovėlį): 'Žmogaus kūnas ir jo higiena.' Ar šita knygelė yra tinkamai sutaisyta, kaipo ne daktaro? Malonėkite peržiūrėti, kai turėsite laiko. Man ją prisiuntė mano jaunystės draugas. O dabar jis yra pabėgęs į Vokietiją ir, matyt, nemano grįžti į Lietuvą. Matyt, yra gerai prasilavinęs. Jis yra iš pat kampo Dzūkijos.

Malonėsite man sugrąžinti šitą knygelę.

Draugiškai,
J. Gaidis,
P. O. Box 1045,
Maynard, Mass."

Perskaitęs laiškelį, maniau, kad čia veikiausia bus koks mažmožėlis, parašytas kokio ten pabėgėlio, kurs net "nemano grįžti į Lietuvą." Tačiau kaip tik šita aplinkybė mane ir sudomino. Laukiau knygelės keletą dienų.

Susilaukęs, tuoj pavarčiau, pasižiūrėjau — ir tuoj susidarė man nuomonė, kad čia ne mažmožėlis. Vien tik "peržiūrėti, kai turėsiu laiko," anot d. Gaidžio, čia jau negalima. Turėjau ją, gražiai atsidėjęs ir susitelkęs, visą visitėlę perskaityt. Ir verta buvo.

Tuoj, paėmęs, pavartęs, matai, kad čia esama geros knygelės, kad jos autorius yra įdėjęs gražaus, nuoširdaus ir vertingo darbo. Tuoj iš pažiūros knygelė pasirodė patraukli, dailiai sutaisyta, skoningai, europiškai. Smulkios, bet ryškiai atspausdintos raidės, standžiai suglaustos eilelės. Tekste daugybė paveikslėlių, vis gražiai lietuviškai sužymėtų.

Knygelės autorius —*Jonas Miškinis.* Atvertęs viršelį, perskaičiau autoriaus gražia ranka parašyta:

"Didžiai gerbiamam
Jokūbui Gaidžiui—
Prisiminti kūdikystės
draugavimo Musteikoj
ir jos miškuose bei
pievose laikus.
Vokietija. Oberswehren,
Mattenberg.
1948. XII. 27
J. M. autorius."

Ak, tie traškanti tėviškės miškai, tos sodrios, žaliuojančios pievos! Kas jų neilgisi, kas jų nesvajoja?... Ir knygelės autoriaus "širdį tenai traukia"...

To paties puslapio apačioj stovi atspausdinta: "Išleido 'Aistia,' Kassel-Mattenberg. 1948."

Kitą lapą atvertęs, perskaičiau:

"Autoriaus žodis.

Šis vadovėlis pritaikintas ne tiktai IV klasės kursui eiti, bet ir šiaip jaunimui mokytis ir visiems, norintiems trumpai susipažinti su žmogaus anatomija, fiziologija, higiena ir užkrečiamomis ligomis."

Autorius taipgi pažymi, kad, vadovėlį rašydamas, naudojosi vokiečių, rusų ir lietuvių kalbomis gaminta literatūra, keturių autorių knygomis.

O toliau jau eina knygelės tekstas. Pat pirma "Žmogaus kūno sudarymas." Tai trumputės pagrindinės žinios iš anatomijos. Labai tiksliai parinktos ir labai glaudžiai išdėstytos. Visa kas, kaip reikia, kaip naudinga žinot ir gimnazijos mokiniui ir taip bet kam. Kas ypač pagirtina, tai graži, sklandi lietuvių kalba perdėm, per visą šitą vadovėlį. Techniški terminai, terminologija, moksliniai pavadinimai — net miela skaityt! Tuoj matai, kad sumanaus, išmokslinto žmogaus darbas! Ir bet kam, kad ir gerokai prasisiekusiam Amerikos lietuviui, labai naudinga būtų šio to iš čia pasimokyti, ypatingai įsitėmyt tuos mokslinius pavadinimus. Jau vien dėl to šis vadovėlis itin vertingas.

Kas ypač būdinga, tai autoriaus išmoningas žinių suglaudimas, gražiai, sklandžiai krūvon, kad nepratusiam žmogui nesusidarytų painumo. Tuoj po trumpučių anatomijos bruožų padėti praktiški patarimai, fiziologijos nurodymai, higienos pagrindiniai dėsniai, net ir "pirmoji pagalba sužeistam" ir susirgusiam.

Autoriui labiausiai rūpėjo išmokyt skaitytojus sveikai, higieniškai gyventi, kad sveikas būtum, kad nesirgtum, kad vengtum ligų, kad tau organizmas būtų patvarus, tvirtas ir atsparus. Tie profilaktiniai — įspėjamieji patarimai taip naudingi bet kam, ypač mokiniui, jaunuoliui, paauguoliui, kurio organizmas tebeauga, tebebręsta.

Žinios apie maistą, apie vitaminus, mineralus, apie vandenį, gėrimą, rūkymą, apie asmeninę higienę — taikliai ir tiksliai patiektos. Nervų sistemos skyrius, jutimo organai, akys, ausys, oda — visa taip inteligentiškai, taip perjaustai ir nuoširdžiai sutvarkyta!

Bakterijos, apkrečiamosios ligos, dezinfekcija, skiepijimai — vis tai tokios esminės žinios. Tik iš paviršiaus, tik iš lengvėlio pajudintos, neapsunkina tau galvos, tik suveda į pirmąją pažintį, kad nebūtų taip keblu susiorientuoti, susigriebti.

Autoriui daugiausia rūpėjo mokyklinio amžiaus jaunuolius gerai apmokyti, įskiepyti jiems gerą supratimą apie sveikatos užlaikymą. Vadovėlyje telpa daug tokių nurodymų, kas gera ir kas negera mokyklų patalpose ir mokinių būstinėse.

"Pirmoji pagalba nelaimingais atsitikimais," "ligonių pervežimas ir pernešimas," visokios nuodingosios dujos — "troškinamosios, ašarinės, čiaudulinės, pūslinės dujos," cheminiai nuodai — vis tai įdomūs, dapildomieji skirsneliai.

Vadovėlis nedidukas, tik 87 puslapių. Už tat taip sutirštintai kupinas žinių ir žinelių, trumpai, brandžiai sukraustytų, rūpestingai surankiotų ir populiariai patiektų, kad miela skaityt.

Vieno paviršutinio, greito perskaitymo čia nepakanka. Reikia atsidėjusiam, susitelkusiam skaityt, kaip ir pamokas, ir dėtis galvon. Apsigrįžus, ir vėl tūlas vietas perskaityti, kad geriau išlaikytum viską atmintyje.

Dabar pora žodžių šio rašinio "kaltininkui," d. J. Gaidžiui. Taip, mielas drauge, "knygelė yra tinkamai sutaisyta," dar ir kaip tinkamai! Ir kaip gaila, kaip labai gaila, kad dirva toms žinioms tarpti tokia siaurutė ir nedėkinga. Svetur, Vokietijos stovyklose... O jai vieta ir pačiam autoriui vieta — Lietuvoje!

Parašyk Sveikas nuo savęs savo jaunatvės draugui gražų laišką, įdėk ir šią iškarpą. Gal gerb. Jonas Miškinis ir pakeistų savo nusistatymą, grįžtų į savo mielą tėviškę, į jos miškus, pievas, į jos suklestėjusį gyvenimą. Lietuva jo labai labai laukia. Kam džiūti ir kentėti nedėkinguose raistuose?... Kam?...

Kultūros - Švietimo Įstaigos Valsčiuje

Kaišiadorys. — Gegužinės valsčiuje atidaryta nauja biblioteka. Be jos, pokariniais metais valsčiuje sukurti penki klubai-skaityklos ir vieni kultūros namai. **J. Vingėnas.**

Philadelphijoje ir tie mažiukai kartu su tėvu ir motina išėjo pikietuoti Philadelphia Transportation Co., atsisakiusią išpildyti darbininkų reikalavimus. Darbininkai per savo uniją reikalavo po 25 centus mokesties priedo, firma pasiūlė po 3 c. Pagaliau, po 10 dienų sekmingo streiko, Michael J. Quill, Transport Workers Unijos viršininkas iš New Yorko, su vietinio lyderiuko Andrew Kaelin pagalba, suvarė darbininkus atgal darban tik su 8 centais priedo. Darbininkai nepatenkinti. Jie mano, kad prie tokio solidarumo, kokį jie parodė, jie galėjo laimėti daugiau.

LITERATŪRA IR MENAS

Talentingoji Dailininkė Domicelė Tarabildienė

ELENA BARTKUTĖ

Lietuvių dailininkė Domicelė Tarabildienė gimusi Panevėžio apskrities Jočiūnų kaime mažažemio valstiečio šeimoje. Devintas vaikas šeimoje, ji nuo mažens pažino skurdą. Tėvo žemės sklypelis negalėjo išmaitinti tiek burnų. Jau metų viduryje tekdavo pirktis duonos miestelyj pas krautuvininką.

Visą žiemą tėvas tai šį, tai tą dirbdavo. Labai nagingas, jis nuolatos ieškojo uždarbio — dirbo kalviu, staliumi, siuvėju. Senas lietuvių priežodis sako: "Devyni amatai — dešimtas — badas." Taip buvo ir Tarabildžio šeimoje: kad ir kažin kaip plušėjo, dirbo, jo uždarbio teužtekdavo tam, kad badu nemirtų.

Vasarą Domicelei prasidėdavo pats gerasai laikas: tėvelis neidavo svetur dirbti, ištisomis dienomis likdavo namie. Tai ji matydavo jo sulinkusį prie darbo stuomenį, tai jis dideliais žingsniais ėjo paskui medines akėčias, tai lygiais mostais šienavo pievą. Ir linksmutė Domicelė bėgdavo laukan, žiūrėjo, kad avys neįlįstų daržan, kad vanagas nenuneštų viščiukų. Ištisomis valandomis gulėdavo jinai žalioj pievelėj, klausydama bičių zirzenimo, žiūrėjo, kaip po pievą laksto kumeliukas, kaip ramiai ir neskubomis gromuliuoja sunkios, trumpakojės karvės. Kartą ji pamėgino nupiešti, ką matė aplink save. Ir nuo to laiko tai pasidarė jos mėgstamiausiu darbu. Ji piešė visa, ką matė. Kelių sankryžose jai dažnai tekdavo matyti išpiaustytus iš medžio ir išdažytus smūtkelius. Domicelei dingtelėjo mintis, kad tokiu būdu galima išpiaustyti ir žmones ir gyvulius. Kartą ji iš medžio išpiaustė bešokinėjantį kumeliuką, paskui piemenuką, kaimynų berniuką, kuris išsitiesęs pievoje pūtė medinę jo paties padirbtą dūdelę. Ji stengėsi, kad visa tai atrodytų kaip gyva.

Baigusi pradinę mokyklą, Domicelė persikėlė į miestą, stojo gimnazijon. Retkarčiais ją aplankydavo tėvas, motina. Jie atveždavo jai maišą bulvių, duonos kepalą. Bet didžiąją dalį to viso tekdavo atiduoti šeimininkei už kampą. Maistui telikdavo tai, kas jai pavykdavo užsidirbti savo pačios darbu. 15-os metų amžiaus ji jau versdavosi savo piešiniais, kuriuos mokytojai pirkdavo kaip pavaizdumo priemones.

Kiekvieną laisvą minutę ji piešė, lipdė. Tai pasidarė jos gyvenimui būtinumu.

Miestas, mokslas išplėtė jos akiratį. Ji pradėjo tapyti šalia peizažų ir portretus, buities paveikslus, Lietuvos tautosakos vaizdus. Ji žinojo, jog menas buržuazinėj Lietuvoj neduodavo materialinės gerovės, bet kol ji taps tikra dailininke, dar daugelis gali pasikeisti... Keletą kartų jai į rankas pateko komunistiniai lapeliai. Iš jų ji sužinodavo, kaip gyvena Tarybų Sąjunga — šalis jos ateities, kuriai ji dirbs ir kurs.

Nuo pirmojo kurso meno mokyklos (dabar Kauno Dailės Institutas) ji nustebino profesorius savo neeiliniais gabumais. Bet valstiečių mergaitė greit pateko į "įtartinųjų" skaičių. Didžiojo Lenino mirties metinėms Domicelė nutapė jo portretą. Jai buvo pasiūlyta nutraukti šitokį darbą, bet ji, rizikuodama galva, tęsė plakatų ir atsišaukimų piešimą ir spausdinimą Gegužės Pirmajai ir Spaliui.

1935 metais Domicelė baigė meno mokyklą ir ilgą laiką negalėjo gauti jokio darbo. "Nepatikimos" galvosenos dailininkės niekur nepriėmė.

1937 metais Pasaulinėj Paryžiaus parodoj Domicelė, Tarabildienė už savo skulptūras gavo premiją ir paliko tėvynę. Dvejus metus ji tęsė savo mokslą, lankydama geriausius Italijos, Balkanų muziejus. Ją domino įvairių tautų menas. Domicelė tikėjo, jog lietuvių menas ilgainiui užims tarp jų garbingą vietą. Užsienyj ji matė, kaip giliai prasiskverbė į meną formalizmas, natūralizmas, bylojantieji apie minties ir dvasios nuskurdimą. Išaugusi liaudyje, Tarabildienė nori piešti tik liaudžiai. Su tokiomis mintimis ir norais ji 1939 metais grįžta į tėvynę.

Pilnutinio savo kūrybinių jėgų suklestėjimo ji pasiekė tik įsikūrus Lietuvoj Tarybų valdžiai. Iš 50 knygų, išleistų 1940 metais Lietuvos Valstybinės literatūros leidyklos ji iliustravo 27. Čia visų pirma reikia pažymėti iliustracijas "Poemai apie Staliną," talentingiausios lietuvių poetės Salomėjos Nėries. Tarabildienė šitas iliustracijas darė Lietuvos Liaudies Seimo pavesta.

Vokiečių okupacijos laikotarpiu vokiečiai išsiuntė Tarabildienę su šeima į Ukmergę. Ne kartą į ją ateidavo vokiečių komendantas su įsakymu piešti fašistinius plakatus. Slapstydamasi nuo persekiojimo, Tarabildienė įsitaisė į darbą durpyne. Per visus okupacijos metus ji pirmą sykį savo gyvenime taip ilgai neėmė į rankas teptuko.

Išvadavus Lietuvą iš vokiškųjų fašistinių grobikų, Tarabildienė grįžo į Kauną ir su dar didesniu entuziazmu ėmėsi darbo. 1947 metais ji sukūrė puikias iliustracijas Petro Cvirkos knygai "Nemuno krašto pasakos." Jose Tarabildienė didžiai meistriškai perteikė lietuvių tautosakos savitumus.

Tarabildienės graviūros lietuvių prozos klasiko, gilios realistės Julijos Žemaitės kūriniams, vaizdavusios Lietuvos pavergtųjų masių buitį, buvo išstatytos Visasąjunginėj jubiliejinėj dailės parodoj Maskvoj 1947 metais. Čia Tarabildienės talento lyriškumas derinasi su mokėjimu spręsti pačius sudėtingiausius kompozicinius uždavinius. Jos piešinys laisvas ir drąsus. Traukia dėmesį gilus psichologijos žinojimas ir tikrovės supratimas. 1947 metais Tarabildienė iliustravo dar eilę knygų: "Daina apie Mariją Melnikaitę," "Kalvis Diatlovas" ir kitas.

Žymią vietą jos kūryboj, kaip ir pirma, užima tapyba. Labai vertinami jos paveikslai: "Pirmasis iš Rytų" (paveikslas skirtas Lietuvos išvaduotojams), "Rudasis maras," "Moters išlaisvinimas," "Mokykla." Dauguma šitų paveikslų, kaip ir kiti pastarųjų metų kūriniai, yra Vilniaus Revoliucijos Muziejuje, Kauno Dailės Muziejuje ir Pionierių Rūmuose.

Domicelė Tarabildienė — įkvėptas ir talentingas dailininkas — pasižymi nepaprastu darbštumu. Ji karštai atsiliepia savo kūryboje į visus aktualius Tarybų Lietuvos gyvenimo įvykius. Didelės meilės ir dėmesio kupina Tarabildienė vaikams. Ji sudarė ir iliustravo vaikų kalendorių, kuris pasidarė labai populiarus vaikų ir pedagogų tarpe.

Pernai dailininkės gyvenime įvyko svarbus įvykis. Kauno darbo žmonės pareiškė jai didelį pasitikėjimą. Talentingoji dailininkė, Lietuvos liaudies dukra buvo išrinkta deputatu į miesto Tarybą.

Svarbūs Referatai Montello ir Worcesteryj

Š. m. kovo mėnesio 5 dieną, šeštadienį, Lietuvių Tautiškame Name, Montello, Mass., Rojus Mizara skaitys referatą apie pirmąją mūsų spaudą Amerikoje, taipgi apie pirmą lietuvišką spektaklį, statytą Amerikoje prieš 60 metų.

Kovo mėnesio 6 d., sekmadienį, Lietuvių Salėje (29 Endicott St.) Worcester, Mass., mitingas šaukiamas ta pačia tema ir jame bus tas pats prelegentas.

Greta paskaitos-referato, Mizara kalbės ir apie bėgamuosius šių dienų klausimus.

Paskaitos-referatai įvyks vakarais. Minėtųjų miestų ir apylinkės lietuviai kviečiami skaitlingai dalyvauti.

Iš LMS III-čiosios Apskrities Popiečio

Vasario 20 d. Liberty Auditorijoj įvyko LMS III-čiosios apskrities ruošiamas popietis, kuriame sakė kalbą Sidney Finkelstein. Jo tema buvo: Menas ir Kritika.

Kalbėtojas nurodinėjo, kaip šiandien mūsų gyvenime stokuoja padorios, išsamios kritikos mūsų filmoms, mūsų knygoms, mūsų teatrui. O visa tai yra dėl to, kad menas, kad jo įstaigos yra privačiose rankose, tam tikrų interesų rankose ir kad vyriausias mūsų dienų meno tikslas yra ne žmones dvasiniai patenkinti, bet juo daugiau iš meno ir literatūros pelno pasidaryti.

Jis priminė kritikos rolę T. Sąjungoje, kur menas ir mokslas jungiamas žmonių apšvietai ir jų tobulinimui.

Mitingui-popiečiui pirmininkavo Eva Mizarienė.

Ši Finkelsteino kalba buvo trečia iš eilės. Bendrai, jis kalba gražiai, moka dėstyti, lukštenti meninius klausimus, deja, jis nei vienoje savo kalboje nesiėmė pateikti konkrečių pavyzdžių.

Matyt, bendri, teoretiniai dalykai yra lengviau aiškinti, nei konkretūs, — sakysime, mūsiškieji, lietuviškieji reikalai-reikalėliai. O man rodosi, jog nei viena paskaita, nei viena kalba, jei ji neturi konkrečių išvadų, iš kurių klausytojas galėtų pasimokyti ir kuriuos galėtų pritaikyti praktiškam gyvenimui, neatlieka pilnai savo uždavinio.

K—s.

Kur Dėti Tautosaką?

Dr. Jonas Balys, vienas dipukų, rašo Dirvoje, kad jis išvežė iš Lietuvos vertingų rankraščių, kuriuose surašyta lietuvių tautosaka. Balio žodžiais:

"Galiu prisipažinti, kad išsigabenau tik vieną čemodaną rankraščių. Tai per eilę metų iš tūkstančių tarpo atrinkta pirmaeilės vertės medžiaga..."

Išvežė tai išvežė, bet dabar Dr. Balys neturi ją kur padėti, nėra kas ją sunaudoja, išleidžia. Rašytojas šitaip sako:

"Dabar sukroviau ją (rankraščius) į geležinę spintą, kur amerikonai laiko dolerius, bonus ir brangenybes. Man tai didžiausias turtas..."

Be abejojimo, surinkta iš liaudies lūpų tautosaka yra didelis turtas. Bet tas turtas *priklauso tautai*, o ne kuriam nors pavieniui asmeniui. Todėl, mums rodosi, Dr. Balys turėtų to turto nešvaistyti, bet jį, pasitaikius pirmai progai, grąžinti lietuvių tautai — *grąžinti Lietuvos Mokslų Akademijai Vilniuje.*

Tarybų Lietuvoje toks turtas yra labai vertinamas. Ten surinktoji tautosaka būtų greit išspausdinta knygose, išleista į pasaulį ir ji tuomet atliktų didžiulę rolę, atliktų savo paskirtį.

O jei ji gulės užrakinta spintoje, medžiaga sutrūnys, suges ir tai sudarys lietuvių tautai nuostolį.

Ns.

Mickevičiaus ir Puškino Jubiliejai

Praėjusiais metais kultūringasis pasaulis minėjo 150 metinį poeto Adomo Mickevičiaus gimtadienį, o šiemet tas pats pasaulis minės 150-tinį poeto Aleksandro Puškino gimtadienį.

Abu vyrai — genijai, abu poetai, abu buvo pažangūs kovotojai už šviesesnį žmonijai rytojų, abu buvo persekiojami ano meto caristinės valdžios. Abu, tenka pastebėti, labai gerbė vienas kitą ir Puškinas netgi vertė Adomo Mickevičiaus kai kuriuos kūrinius į rusų kalbą.

Puškinas rašė rusų kalboje, o Mickevičius — lenkų. Pastarasis mokėsi Vilniuje, vėliau gyveno Kaune, mokytojavo, taipgi gyveno ir kūrė Vilniuje. Jis yra parašęs apie Lietuvą gražiausių poemų ir eilių. Lietuvą Adomas Mickevičius vadino savo tėvyne. Vėliau, gyvendamas Paryžiuje, Mickevičius bandė rašyti lietuviškai, bet nevyko, — neužtenkamai jis temokėjo mūsų kalbos.

Jei caro valdžia Puškiną būtų trėmusi į Lietuvą, o ne į pietinę anų laikų Rusiją, tai, be abejojimo, ir tasai genijus būtų apie Lietuvą parašęs niekad nemirštančių kūrinių.

Kaip ten bebūtų, Tarybų Lietuvoje Adomo Mickevičiaus gimtadienis buvo atžymėtas labai iškilmingai. Žadama panašiai atžymėti šiemet ir Puškino gimtadienis.

O ką tuo reikalu mes darysime, a?!

Ns.

Įdomi Nauja Apysaka Tarybų Lietuvoje

Spauda praneša, jog neseniai Lietuvoje pasirodė nauja apysaka, parašyta *A. Gudaičio - Guzevičiaus.* Apysaka stambi, 456 puslapių, ir pavadinta: *"Kalvio Ignoto Teisybė."*

Apysakos įdomumas glūdi tame, kad ji vaizduoja 1918-1919 metus, — tuos svarbiuosius metus lietuvių tautai. Atsiminkime, kad 1918 metais baigėsi pirmasis pasaulinis karas, baigėsi ir vokiečių okupacija Lietuvoje.

Lietuvos buržuazija tuomet griebėsi už darbo, kad įkūrus savo viešpatavimą, o darbininkai ir valstiečiai dirbo tam, kad padarius Lietuvą darbininkiška šalimi, kad įkūrus Lietuvoje tarybinę santvarką.

Per tūlą laiką Lietuvoje viešpatavo dvi valdžios: buržuazinė Kaune, ir tarybinė, vadovaujama Vinco Kapsuko - Mickevičiaus — Vilniuje. Pirmąją rėmė ano meto talkininkai ir vokiečiai okupantai, dar likę Lietuvoje, todėl buržuazija laimėjo. Po to prasidėjo baisus teroras, kuriame žuvo daug revoliucinių darbininkų ir valstiečių.

Kaip matome, šis laikotarpis lietuvių tautai yra vienas iš svarbiausiųjų ir įdomiausių. Bet jis ligi šiol nebuvo niekur plačiau apibūdintas, — apibūdintas iš revoliucinio taškaregio. Be V. Kapsuko knygos, kurią tuo klausimu išleido Lietuvių Literatūros Draugija Amerikoje, neturėjome jokio kito stambesnio veikalo ta tema. Bet ir Kapsuko istorija nėra pilna — tik pirmoji jos dalis.

Na, o grožinės literatūros, vaizduojančios 1918-1919 metus Lietuvoje ligi šiol mes beveik neturėjome, apart vieno kito eilėraščio, apart vieno kito vaizdelio bei trumpos apysakaitės.

Todėl Gudaičio - Guzevičiaus "Kalvio Ignoto Teisybė," tenka manyti, paakstins ir kitus rašytojus semtis savo kūrybai medžiagos iš anos dar neeksploatuotos, bet turtingos gadynės.

"Kalvio Ignoto Teisybės" mums dar neteko matyti nei skaityti. Kai knygą gausime, padarysime išsamesnę jos apžvalgą.

Praėjusiais metais, beje, sukako lygiai 30 metų, kai Lietuvoje pradėjo kurtis tarybinė santvarka. Istorinis įvykis buvo atitinkamai atžymėtas pačioje Lietuvoje.

Kadaise Guzevičius parašė gražių trumpų apysakaičių. Gerai, kad jis dabar imasi kurti stambesnius veikalus.

R. M.

Philadelphia, Pa.

Lyros Choro Veikimas

Vasario 20-tą choras turėjo gražų pasismaginimą Liaudies Name, 735 Fairmount Ave. Tiek daug svečių atėjo, kad veik pilna buvo stovinčių. Jaunimo buvo gana daug. Taip ir reikia, nes tai jų amžius ir pareiga dalyvauti ir smagintis, o mums, senesniems, tik pasižiūrėti į jų kilnų veikimą ir pasiklausyti jų sutartino dainavimo.

Turėjo ir svečių. Buvo atvykę iš Chester, Pa., dd. V. Gižauskas su šeima, Lipčius su šeima, ir Bekampiai iš Merchantville, N. J. Tai buvo smagus susitikimas. Choristų pramogoje tiek buvo šposų, juokų, kad buvo patenkinti visi — ne tik suaugusieji, bet ir vaikučiai. Buvo ir dainų. Sustoję į ratą didžiulis būrys jų sudainavo sutartinai, gražiai. Už tai gavo garsų delnų plojimą nuo publikos.

Lyros Choras auga narių skaičiumi. Neteko sužinoti, kiek jau naujų merginų atėjo šiais metais, — vaikinų jau atėjo trys. Jie myli dainas ir lanko pamokas. Gerai būtų, kad ateitų ir prisirašytų į chorą dar daugiau jaunimo. Pamokos įvyksta kiekvieną pirmadienį (Monday) 8:30 val. vakaro, 1218 Wallace St., tai yra Lietuvių R. Š. Dalies Klube.

Paskiausia atėjo į chorą Albertas Kasparūnas, sūnus pažangių mūsų draugų Jono ir Paulinos Kasparūnų. Albertas nedaug turi liuoso laiko, nes eina mokslą Pennsylvania State College, mokosi gydytoju. Velinu geriausio pasisekimo jums, Albertai!

Lyros Choras buvo užkviestas dainuoti WCAU, Televizijos Channel 10, vasario 25-tos vakaro 9 valandą. Choru susidomėjo jį girdėjusieji dainuojant University of Pennsylvania, vasario 4-tą.

P. Walantienė.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Masiška Vaikiškos Avalynės Gamyba

VILNIUS, 1948 m. gruo. 11 d.—Vilniaus "Viktorijos" avalynės fabrike įvyko mitingas, kuriame buvo apsvarstytos respublikos grupės įmonių, kolektyvų kreipimasis į visus Tarybų Lietuvos darbo žmones.

Fabriko kolektyvas pirma laiko įvykdė metinį planą. Dabar jis prisiėmė naujus padidintus įsipareigojimus: iki metų galo duoti tūkstančius porų avalynės viršum plano, sutaupyti 120 tūkstančių rublių valstybinių lėšų.

Fabrike nauja jėga vystosi socialistinis lenktyniavimas. Priešakiniai darbininkai stojo į stachanovinę sargybą ir rodo aukšto darbo našumo pavyzdžius. Fabriko kolektyvas pradėjo ruoštis naujos produkcijos rūšies gamybai. Darbininkai nutarė per savaitę pagaminti vaikiškos avalynės pirmą partiją ir masiškai gaminti šią avalynę.

★ ★ ★

Mokslinė Konferencija Kauno Universitete

KAUNAS, 1948 m. gruo. 10 d.—Profesinių Sąjungų kultūros rūmuose prasidėjo Kauno universiteto mokslinė konferencija, skirta 30 metų nuo tarybinės santvarkos Lietuvoje paskelbimo jubiliejaus garbei.

Šiandien konferencijos darbai prasidėjo dešimtyje sekcijų.

Universiteto marksizmo-leninizmo katedra surengė parodą apie praėjusį trisdešimtmetį, didvyrišką Lietuvos liaudies kovą už Tarybų valdžią.

Sekmadieniniame universiteto lektoriume rengiama paskaita apie šaunųjį jubiliejų—Tarybų valdžios paskelbimo Lietuvoje trisdešimtmetį.

★ ★ ★

Puškino Jubiliejui Rengti Komitete

VILNIUS, 1948 m. gruo. 11 d. — Įvyko pirmasis Puškino jubiliejui rengti respublikinio komiteto posėdis. Jo metu nužymėtos jubiliejaus minėjimo gairės. Grožinės literatūros leidyklai nutarta pasiūlyti išleisti A. S. Puškino rinktinių raštų vienatomį lietuvių kalba, jo kūrinių rinkinį vaikams, o taip pat ruošti pilną rašytojo raštų laidą. Į didžiojo rusų rašytojo jubiliejaus minėjimą numatyta plačiai įtraukti visuomenines organizacijas, mokyklas, jaunųjų rašytojų būrelius ir tt., sudarant tuo tikslu jubiliejinius komitetus vietose.

Komitetas taip pat nutarė pasiūlyti Vilniaus miesto vykdomajam komitetui pastatyti Puškino vardo parke rašytojo biustą.

★ ★ ★

Kadrai Kolektyviniams Ūkiams

PASVALYS, 1948 m. gruo. 11 d.—Prie Joniškėlio žemės ūkio technikumo pradėjo veikti 12 dienų kursai kolektyvinių ūkių gyvulininkystės fermų vedėjams, melžėjoms, kiaulininkėms ir šėrikams-arkliininkams.

Sausio mėnesyje čia pat rengiami kursai kolektyvinių ūkių laukininkystės brigadininkams.

KELMĖ, 1948 m. gruo. 11 d. — Seniausiame apskrities "Laimės" kolektyviniame ūkyje prasidėjo kursai, kuriuose mokosi apskrities žemės ūkio artelių gyvulininkystės fermų vadovai.

Paskaitas gyvulininkystės klausimais skaito agronomas Ausius, zootechnikas Andriulis, veterinarijos gydytojas Koncevičius.

3 pusl.—Laisvė (Liberty, Lithuanian Daily) Šešt., Vasario 26, 1949

Parašė
Levas Tolstojus

KAZOKAI

Kaukazo Apysaka

Lietuvių kalbon vertė
V. Jocaitis

—31—

1-21-49

(Tąsa)

Žolė ir medžių lapai buvo visi dulkini; keliai ir sauskalniai pliki ir skambiai kieti. Vanduo seniai nuseko Tereke ir greit nutekėdamas džiūvo grioviuose. Tvenkinyje prie stanicos vis plikesni darėsi gyvulių išminti dumblini jo krantai, ir ištisą dieną ten krykštavo ir taškėsi vaikai ir mergaitės. Stepėse jau gelto meldai ir burūnai, ir galvijai, baubdami dieną, lakstė į laukus. Žvėrys traukėsi į tolimus meldynus ir kalnus už Tereko. Ištisi debesys uodų ir mašalų zvimbė paraisčiais ir stanicose. Sniegų kalnai dangstėsi pilku rūku. Oras buvo skystas ir dvokiantis. Abrekai, buvo girdėt, persikėlė per nusekusią upę ir švaistėsi šioje pusėje. Saulė kas vakaras leidosi raudonam karštam gaisre. Buvo pati darbymetė. Visi stanicos gyventojai knibždėjo arbūzų ir vynuogių daržuose. Sodai aklinai buvo prižėlę vijoklių augmenijos ir skendėjo tamsiame bei vėsiame pavėsy. Visur pro plačius, saulėj mirgančius lapus juodavo prinokusios sunkios kekės. Dulkėtu, į sodus einančiu keliu važiavo eilėmis girgždančios arbos, kaupinai prikrautos tamsių vynuogių. Ant dulkėto kelio gulėjo nukritusios kekės, ratų sutraiškytos. Vaikiokai ir mergaitės, vynuogių sultimis išsitepę marškinėlius, laikydami rankose ir burnoje kekes, lakstė paskui motinas. Kelyje nuolat pasitaikydavo apdriskę darbininkai, nešusieji ant stiprių savo pečių pintines vynuogių. Apsirišusios ligi akių skarelėmis, merginos vedė jaučius, pakinkytus į arbas, aukštai prikrautas vynuogių. Susitikdami arbą, kareiviai prašinėjo iš kazokaičių vynuogių, ir jos nesustodamos lipdavo į arbą ir, paėmusios glėbį vynuogių, pildavo jiems į atkištą skverną. Kai kuriuose kiemuose jau spaudė vynuoges. Ore pasklido uogų sunkos kvapas. Visur po stoginėmis buvo matyt raudoni kruvini loviai, ir kiemuose darbininkai nogajiečiai su paraitytomis kelnėmis ir raudonai nusidažiusiomis blauzdomis. Kiaulės kriuksėdamos rijo išspaudas ir voliojosi jose. Plokšti trobelių stogai perdėm buvo nukloti juodomis gintarinėmis kekėmis, vytusiomis saulėje. Varnos ir šarkos, rankiodamos grūdus, spietėsi aplink stogus ir purpčiojo iš vietos į vietą.

Linksmai valė metinių darbų vaisius, ir šiais metais derlius buvo nepaprastai gausus ir geras.

Ūksminguose žaliuose soduose, tarp vynuogių jūros, iš visų pusių skambėjo juokas, dainos, linksmumas, moterų balsai, ir mirgėjo ryškūs spalvoti jų drabužiai.

Per patį vidurdienį Marjana sėdėjo savo sode, persikų medžio paunksmėje, ir iš po iškinkytos arbos kraustė pietus savo šeimynai. Priešais ją ant patiestos gūnios sėdėjo grįžęs iš mokyklos chorunžas ir iš ąsotėlio plovėsi rankas. Vaikiščias, jos brolis, vos atbėgęs nuo tvenkinio, šluostydamas rankovėmis veidą, laukdamas pietų, neramus dairėsi į motiną ir seserį ir sunkiai gaudė kvapą. Pasiraičiusi stipriai įdegusias rankas, senė motina dėstė ant žemo totoriško staliuko vynuoges, rūkytą žuvį, kaimaką ir duoną. Nusišluostęs rankas, chorunžas nusiėmė kepurę, persižegnojo ir prislinko prie stalo. Vaikiūkštis prišoko prie ąsočio ir godžiai ėmė gerti. Motina ir duktė, pabrukusios kojas, atsisėdo prie stalo. Ir ūksmėj karštis buvo nepakenčiamas. Visame sode oras buvo prišvinkęs. Košdamas pro šakas, šiltas ir stiprus vėjas nė kiek nebevėsino, o tik nuobodžiai lingavo soduose išmėtytų kriaušių, persikų ir šilkmedžių viršūnes. Dar kartą pasimeldęs, chorunžas pasiekė iš užpakalio vynmedžio lapu pridengtą čichirio ąsotį ir, iš jo atsigėręs, padavė senei. Chorunžas sėdėjo vienmarškinis, su atlapa, raumeninga ir gauruota krūtine. Smulkus gudrus jo veidas buvo linksmai nuteiktas. Nei pozoj, nei kalboj nebuvo žymu jo įprasto politikavimo: jis buvo linksmas ir natūralus.

— Kažin, ar vakare baigsim kainį kraštą? — paklausė jis, šluostydamasis šlapią barzdą.

— Sudorosim, — atsakė senė, — tik kad oras nesutrukdytų. Demkinai dar pusės nenuvalė, — pridūrė ji. — Viena Ustenka dirba pluša.

— Kur čia jiems! — išdidžiai tarė senis.

— Te, išgerk, Marjanuška! — tarė senė, atiduodama jai ąsotį. — Taigi, dievas duos, turėsim kuo vestuves kelti, — tarė senė.

— Laiko dar turime, — tarė chorunžas, kiek paniuręs.

Mergina nuleido galvą.

— Ir ko čia tylėti? — tarė senė. — Reikalą baigėme, greit bus ir metas.

— Nespręsk iš anksto, — vėl tarė chorunžas. — Dabar derlių suvalyti reikia.

— Ar matei naują Lukaškos žirgą? — paklausė senė. — Kurį Mitrijus Andriejičius davonojo, jau nebeturi: iškeitė.

— Ne, nemačiau. O nūnai aš pasikalbėjau su įnamio baudžiauninku, — pasakė chorunžas; — sako, vėl tūkstantį rublių gavęs.

— Turtuolis, ką jau besakyti, — patvirtino senė.

Visa šeima buvo linksma ir patenkinta.

Darbas gerai sekėsi. Vynuogių buvo daugiau, ir jos buvo geresnės, negu jie patys tikėjosi.

Papietavusi Marjana pametė jaučiams žolės, sulanksčiusi pasidėjo po galva bešmetą ir atsigulė po arba į sumindžiotą minkštą žolę. Ji tebuvo apsirišusi šilkine skarele ir apsivilkusi nublukusiais melsvais kartūniniais marškiniais; bet jai buvo nepakenčiamai karšta. Jos veidai degė, kojos negalėjo rasti vietos, akys buvo aptrauktos miego ir nuovargio drėgme; lūpos nejučiomis prasiverdavo, ir krūtinė sunkiai alsavo ir aukštai kilojosi.

Darbymetė prasidėjo jau prieš pora savaičių, ir sunkus nuolatinis darbas užpildė visą jaunos merginos gyvenimą. Anksti rytą, dar su aušra, ji šokdavo iš patalo, prausdavo šaltu vandeniu veidą, gobdavosi skarele, basa bėgdavo prie gyvulių. Paskuboms apsiaudavo kojas, apsivilkdavo bešmetu ir, pasiėmusi ryšulėlin duonos, kinkydavo jaučius ir visai dienai išvažiuodavo į sodus. Ten, valandėlę pailsėjusi, piaustydavo, nešiodavo pintinėles ir vakare, linksma ir išvargusi, tempdama už vadelių jaučius ir ragindama juos ilga rykšte, grįždavo stanicon. Apliuobusi vakare gyvulius, pasisėmusi į plačią marškinių rankovę saulažolių, ji bėgdavo į gatvę pasikieminėti, pajuokauti su merginomis. Bet vos išblėsdavo vakaro žara, jau ji skubėdavo namo ir, pavakarieniavusi tamsioj trobelėj su tėvu, motina ir broliuku, nerūpestinga, sveika, eidavo į trobą, lipdavo ant krosnies ir pusiau snausdama klausydavos įnamio pasakojimų. Ir vos tik jis išeidavo, ji virsdavo į lovą ir ligi pat ryto miegodavo kiečiausiu ir ramiausiu miegu. Kitą dieną viskas būdavo taip pat. Lukaškos ji nematė nuo pat sužadėtuvių ir ramiai laukė vestuvių dienos. Su įnamiu ji visai apsiprato ir labai patenkinta jausdavo ant savęs jo įdėmius žvilgsnius.

XXX

Nors nuo karščio nežinojai kur dėtis, nors uodai debesiu zvimbė arbos pavėsyje ir vaikiukas besivartydamas ją kumšėjo, Marjana užsismaukė skarelę ant galvos ir jau buvo beužmieganti, kai staiga atbėgusi kaimynė Ustenka šmurkštelėjo po arba ir atsigulė šalia jos.

— Na, gulti, gulti, mergos! — tratėjo Ustenka, knisdamos po arba. — Palauk! — tarė ji pašokusi, — taip negerai.

Ji pakilo, priskynė žalių šakelių ir iš abiejų šonų apkaišė arbos ratus, dar iš viršaus užmetusi bešmetą.

— Tu pasitrauk, — sušuko ji vaikiukui, lįsdama vėl po arba: ar gražu kazokui gulėti su mergom? Eik sau!

Likusi po arba su drauge viena, Ustenka staiga apkabino Marjanką abiem rankom ir, glausdamasi prie jos, ėmė bučiuoti ją į veidus, į kaklą.

— Mylimas! brolyti! — kartojo ji, krykštaudama savo plonu laimingu balseliu.

(Bus daugiau)

Zigmas Panarskis. -

Latvių Rašytojų Kūrybiniai Planai

Su dideliu pasisekimu praėjusi Maskvoje latvių tarybinės literatūros dekada suvedė latvių rašytojų bei poetų karo metų ir pokarinio laikotarpio kūrybos rezultatus. Savo patriotiniais veikalais latvių literatai įkvepia liaudį didiems darbo žygiams, įkvepia ją prieš laiką įvykdyti stalininį penkmetį. Dekados metu mums teko kalbėtis su eile latvių rašytojų, kurie sujaudinti kalbėjo apie savo tolimesnius kūrybinius planus. Tolimesnis liaudies masių gerovės augimas, žemės ūkio kolektyvizavimas, tarybinių tautų draugystė, darbininkų darbo pakilimas, stachanovininkų sąjūdis — visa tai atsispindės 1949 metais latvių literatų kūryboje.

Stalininės premijos laureatas, dramaturgas Arvydas Grigulis, autorius pjesės "Molis ir porcelanas," kurios pastatymas ruošiamas Maskvos Dramos teatre, Gorkio, Molotovo ir kituose Tarybų Sąjungos penkiuose teatruose, o taip pat ir Sofijoje (Bulgarija), rašo naują pjesę. Joje autorius parodys respublikos mašinų - traktorių stočių darbą, Latvijos žemės ūkio mechanizavimo vaidmenį kovoje dėl aukštų derlių gavimo. Šiais metais jis baigia taip pat ir latvių tarybinės literatūros istoriją, 20 spaudos lankų apimties. Jo veikale daug vietos bus skiriama A. Upičio, J. Sudrabkalno, R. Saksės, L. Paeglės (1890-1926), S. Edžiaus gyvenimui ir kūrybai. Latvių tarybinės literatūros istorijoje atsispindės kūryba rašytojų - revoliucionierių, negyvenusių Tarybų Latvijoje, bet kovojusių dėl Tarybų valdžios įkūrimo šalyje. Jų tarpe žymią vietą užima Augustas Arais - Bercė, latvių buržuazijos sušaudytas 1921 metais. Darbininkas, politinis kalinys, revoliucionierius - profesionalas, 1919 metais Tarybų Latvijos vyriausybės narys, Latvijos Komunistų Partijos Centro Komiteto narys ir josios organo "Cinia" redaktorius — toksai Araiso - Bercės gyvenimo kelias.

Be to, Grigulis ketina išversti į latvių kalbą "Žodį apie Igorio pulką," kadangi latvių kalba ligi šiol tebėra tik 1888 metais atliktas vertimas proza, visiškai neperduodantis šio puikaus rusų kūrinio dvasios.

Julijus Vanagas, Latvijos TSR himno koautorius ketina išleisti antrą pokarinį eilėraščių rinkinį. Rinkinio tema — kolektyvizavimo laimėjimai Latvijos kaime. Be to, poetas rašo didelę poemą "Žemė." Joje poetas parodys darbo valstiečių kovą dėl žemės ir naujo tarybinio valstiečio — savo žemės šeimininko — įvaizdį. Visa poema susidės iš atskirų, užbaigtų baladžių, kurių maždaug bus 12. 3 baladės jau baigtos ir išspausdintos. Šiuo metu J. Vanagas rašo taip pat apysakas vaikams bei libretto tarybinei operai.

Anna Brodelė rašo pjesę apie kolektyvinių ūkių gyvenimą. Pirmoji jos pjesė: "Pavasaris Upės kaime," kuri statoma respublikos teatruose, rodo latvių valstiečių perėjimą į kolektyvinių ūkių gyvenimo kelią. Nauja pjesė papasakos, kaip stiprėjo kolektyviniai ūkiai, kaip keičiasi latvių valstiečių sąmonė. Kolektyvinis darbas keičia Latvijos valstiečių psichologiją ir šis didysis istorinis procesas atsispindės naujoje Annos Brodelės pjesėje. Rinkdama pjesei medžiagą, rašytoja asmeniškai susipažino su Liepojos apskrities kolektyvinių ūkių valstiečių gyvenimu.

Anna Brodelė rašo romaną apie Latvijos Komunistų Partijos pogrindžio kovą prieš Ulmanio režimą, apie darbininkų ir valstiečių būklę, apie politinių kalinių gyvenimą fašistų kalėjimuose. Rašydama romaną ji panaudojo daug autobiografinių duomenų, kadangi ji visa tai pati yra išgyvenusi: dalyvavo revoliuciniame sąjūdyje, buvo kalinama, buvo bedarbė.

Rygoj neseniai išėjo iš spaudos Janio Groto eilėraščių knyga "Ateitis," kurioje surinkti jo 1946-1948 metų eilėraščiai. Šie eilėraščiai skirti Indonezijos ir Graikijos tautoms, kovojančioms dėl savo laisvės. Rinkinyje yra eilėraščių apie Maskvą, Kazachstaną, Ukrainą — autoriaus kūrybinių kelionių po Tarybų Sąjungą rezultatai. Šiuo metu J. Grotas baigia ciklą eilėraščių apie Armėniją ir Gruziją, kurias jis aplankė 1947 metais. "Su vėju pakeliui" — šitaip bus pavadinta didelė J. Groto apysaka, kurioje jis parodys Tarybų Latvijos žvejų gyvenimą, jų žygdarbius kovoj dėl penkmečio įvykdymo prieš laiką.

Didžiojo Tėvynės karo metu į gilų užnugarį buvo evakuota daug vaikų. Dalis latvių vaikų rado prieglaudą Gorkio miesto vaikų namuose. Apie vaikų gyvenimą šiuose namuose, apie jų draugystę su rusų vaikais parašys didelę apysaką Janis Grotas.

Čia pasakyta tik apie penkių rašytojų kūrybinius planus, o juk gausingas Latvijos tarybinių rašytojų būrys yra kupinas kūrybinių planų, kurie čia nebuvo paliesti. Latvijos tarybiniai rašytojai įkvėpti meile didžiajai socialistinei Tėvynei, darbo žygiams tarybinių žmonių, kurie įgyvendina šviesias Lenino ir Stalino idėjas, komunizmo pastatymo idėjas, sėkmingai siekia tolimesnio gimtosios literatūros klestėjimo.

"Death of a Salesman" New Yorko Scenoje

Praėjusiame Literatūra ir Menas skyriuje minėjome, kad buvęs brooklynietis dramaturgas Arthur Miller parašė naują dramą *"Death of a Salesman."* Dabar ši drama jau pradėta vaidinti — statoma Morosco Teatre.

Mums dar neteko ši drama matyti, todėl negalime dėl jos pasisakyti, bet spaudos kritikai, bendrai, premjerą pasitiko labai palankiai. Visi pripažįsta, jog tai svarbus veikalas ir puikiai vaidinamas.

Tiesa, yra kritikų, pav., Daily Workerio draminis kritikas Lee Newton, savo peržvalgoje padaro kai kurios kritikos, kurių pastabų, bet ir jis pripažįsta, jog drama gera.

Arthur Miller — jaunas vyras. Ši jo drama — antra, turinti didelio pasisekimo. Pirmesnėji jo drama — "All My Sons" — padarė didžiulio įspūdžio ne tik Amerikoje, bet ir užsienyje.

Busy Hands

Red Cross Arts and Skills instructors provide constructive and creative occupation for convalescent hospital patients.

No. 23

Brooklyno Raudonasis Kryžius įvedė penkiose Brooklyno ligoninėse Dailės ir Amatų skyrius, kuriuose teikia ilgai būnantiems ligoninėse asmenims užsiėmimą, pagelbstintį gydymui ir kartu lavinantį asmenį pasiruošti darbui, kuris bus jam reikalingas išėjus iš ligoninės. Aukoms rinkti savanorius verbuoja centralinė raštinė, 57 Willoughby St.

Liquor License Pranešimai

A. B. C. Board jau išduoda naujus License bei leidimus pardavinėjimui likerių. Gavus laisnius reikia paskelbti 2 kartu dienraštyje ir du kartu savaitraštyje. To reikalauja New York valstijos įstatai.

Dienraštis Laisvė pilnai legališkai atlieka laisnių paskelbimus du kartu dienraštyje ir du kartu savaitraštyje ir išduoda valdžiai liūdijimus (affidavits), jog skelbimai būna legališkai atlikti. **KAINA TIK $3.00.**

Aplaikę laisnius tuojau kreipkitės į Laisvės Administraciją, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Arba išpildykite žemiau paduotą formą, iškirpkite ir prisiųskite Laisvei.

License No.----------
Vardas taip kaip ant License:

(trade name—biznio vardas, jei yra) ---

Antrašas:---

P. S. Mes atliekame tiktai **KINGS COUNTY** skelbimus, iš kitų Counties nepriimame, nes turi būt paskelbta tik toje Countyje kurioje randasi biznis. Kitaip nelegališka.

Scranton, Pa.

Kelios savaitės atgal pasiekė mane žinia iš Plainsfield, N. J., kad sausio 23 dieną, šių metų, tenai mirė Andrius Zaleckas, senas Scrantono gyventojas. Zaleckas jau buvo pagyvenęs, 73 metų amžiaus žmogus. Iš Lietuvos Zaleckas paėjo iš Pivašiūnų parapijos, Mikalojavo kaimo. Į šią šalį atvyko prieš 53 metus ir beveik visą laiką išgyveno Scrantone. Buvo laisvas nuo religijos, arba kitaip sakant, buvo senas šliupinis laisvamanis. Buvo gero būdo ir geros širdies žmogus ir plačios pažinties vietos lietuviuose, nes visados dalyvavo visuomeniškame veikime. Politikoj, Zaleckas per didžiumą savo gyvenimo buvo tautiškai socialistinio palinkimo. Ir nors Zaleckas buvo nemažai, rodos, apsiskaitęs žmogus, vienok apie socializmą iki vėlyvų savo gyvenimo dienų turėjo kažin kokį tai miglotą supratimą. Gi komunizmą nuo anarchizmo dar mažiau teatskyrė. Tačiau ant vietos nestovėjo, kad ir vėlyvoj gyvenimo išvakarėj, bet visgi žengė pažangos keliu į platesnį žinijos lauką. Ir taip, Zaleckas, nors ir senatvės lenkiamas, paliko sąmoningu žmogum ir darbo žmonių draugu. O tas reiškia, kad niekad nėra per vėlu įgyti klasinio žinojimo ir klasinio sąmojaus.

Pamenu gerai, kaip kartą teko su Zalecku vienoj vietoj padirbėti ir gerai politikos dalykais padiskusuoti. Ir tada aš persitikrinau, kad Zaleckas klaidžioja politinėse miglose. Jam buvo niekaip nesuprantama, kad atskiros tautos gali susitelkę į socialistinę tautų bendruomenę puikiai sugyventi ir išlaikyti savo tautinę kultūrą. Jam atrodė, jog didesnės tautos surys mažesnes. Kitaip sakant, lietuvių neskaitlinga tauta dings rusų tautoj, ar kurioj kitoj didesnėj, gyvenant socialistinėj tvarkoj. O komunizmą ir anarchizmą laikė vienu ir tuo patim, tik skirtinga priemone siekiant tikslo. Ir nors nesiimu tikrinti, jog mano argumentai ir įrodinėjimai padarė ant Zalecko kiek įtakos, bet nuo tų laikų jis pradėjo kitaip į dalykus gilintis; pradėjo imti viską iš teigiamos pusės ir laikui bėgant persitikrino, kad jo buvo klaidžiota po politinius miglynus.

Šiaip Zaleckas buvo padorus žmogus ir mylėjo lietuvystę. Per paskutinius porą metų Zaleckas gyveno pas dukterį Pittstone, Pa. ir buvo įsirašęs į LLD vietinę kuopą. Gi dukterei persikėlus iš Pittstono į Plainsfield, N. J., Zaleckas buvo pasilikęs kokį laiką pas draugą A. Valinčių gyventi, bet jau nesijausdamas gerai, nors ir neatrodė liguistu, bet nuvyko pas dukterį praleisti Kalėdų šventes, ten ir pasiliko ir sausio 23 dieną atsiskyrė su šiuo pasauliu, ir tenai likosi palaidotas.

Lai būna jam lengva ilsėtis šaltoj Amerikos žemelėj.

I. R.

Boston. — New Haven geležinkel. paleido dar 1,300 darbininkų.

J. J. Kaškiaučius, M. D.
580 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

IŠ PITTSBURGH MIESTO ISTORIJOS

Pittsburgo auksiniame trikampyje, kur susilieja Monongahela ir Allegheny upės, sudarydamos Ohio upę, glūdi Pittsburgo miesto centras, su finansiniu lobiu, bankais, kurių kapitalas siekia bilijonus dolerių; su jo milžiniškais pastatais, kuriuose it žiurkės olose lindi per dienas kapitalizmo vorai, tykojanti pasigauti muselę. Čia glūdi ir visokių aprėdalų ir puošnumo krautuvės, susisiekimų, transporto centras, žodžiu sakant, visas aptarnavimo ir išnaudojimo, didelės industrijos miesto centras.

Nuo seniai ėjo propaganda tą smaigalį, kur trys upės susisiekia, pagražinti ir padaryti parku. Tas reikalautų du moderninius tiltus perkelti toliau nuo smaigalio, nes transportacija nustelbtų parką. Visam parko projektui jau užtikrinta pinigai, pastatai miesto perimti, planai padirbti ir tūli pastatai nugriauti.

Šito smaigalio distrikte jau daug metų atgal buvo dovanotas didokas sklypas žemės miestui, išlyga, kad bus amžinai miesto tasai sklypas, neparduodama nuosavybė ir kad ten visuomet ūkininkai turės vietas parduoti savo prekes. Miestui perėmus nuosavybę, tapo pastatytas pastatas (medinis) ir stalai sudėti prekėms. Bet jie visiškai sutrūnijo; žiurkių lizdai, 1909 metais žiurkių būdavo daugiau, kaip žmonių, ir tuomet buvo išnuomojami stalai miesto biznieriams, išspaudžiant dalį ūkininkų.

Apie 1910 metus, kuomet buvau nare Civic Kliubo, čia tvėrėsi Public Charities tikslu duoti paramą to reikalaujantiems ir kartu Charities steigė veikėjų korpusus, kurie buvo pavadinti Social Service Workers. Šitos visos organizacijos įsteigė seminarą, kuriam prelegentais buvo užprašyti visokių labdaringų institucijų valdybų viršininkai. Jie aiškino savo institucijos sąstatą, tvarką ir ribas, teisėtumą ir finansinį šaltinį.

Čia susijome su kalėjimų, reformacijų, prieglaudų, ligoninių, kariuomenės, knygynų ir kitų įstaigų viršylomis ir į daugybę tų institucijų atsilankėme. Kaip matote, planas buvo apgalvotas, platus ir pamatiniai užtvirtintas Social Service.

Čia išreikalavau Carnegie knygynams įtaisyti lietuviškų knygų skyrių lietuvių apgyventose miesto dalyse.

Tuomet ėjo propaganda Pittsburgho miestą gerinti, tad kalbėjo tame seminare tūlas Pennsylvamjos inžinierius.

Vieną dieną, man esant virš minėtame Farmerių Markete, susijau su šituo inžinierium ir pradėjome kalbėti apie tai, kas Pittsburghui tuomet reikalingiausia. Aš rankos mostelėjimu jam parodžiau ir paaiškinau apie nesanitarišką prekių užlaikymą. Jis pritarė, ir nežinau, kiek tos pastabos jį paveikė, bet į trumpą laiką miestas nugriovė žiurkynus ir buvo nubalsuota pastatyti farmeriams modernini marketą. Nutarta ir padaryta. Bet, dėja, didesnė dalis marketo perimta politikierių biznierių, o tik dalis trečio aukšto paskirta farmeriams—po 2 dienas į savaitę.

Didžiuma farmerių po atviru dangum anapus upės suvažinoja prekes parduoti.

Dabar eina propaganda, kad tasai plotas žemės su puikiais pastatais būtų parduotas ir už juokingai mažą dalį to, kiek kaštavo pastatas. Kliūtis tik tame, kad dar atsiranda tokių žmonių, kurie nesutinka laužyti padarytąją amžinąją sutartį.

Be abejo, nedaug metų praslinks, iki atsiras proga parduoti tą nuosavybę.

Tai tiek reiškia sutartys.

Kapitalas labiau rūpinasi pardavimu savo dėžėse sukonservuoto maisto, negu aprūpinimu miesčionių čia jau užaugintu sveiku maistu.

Johanna.

TELEPHONE STAGG 2-5043

RES. TEL. HY. 7-3632

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS

FUNERAL HOME

ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager

(Laisniuotas Balsamuotojas)

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

Laidotuvių Direktorius

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Poplar 4110

Paul Gustas Funeral Home,

INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.

Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį

EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

August Gustas

BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.

(Kampas 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite: SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

PAJIEŠKOJIMAI

Aleksandra Matulaitienė, brolio Antano žmona paieško Petro Matulevičiaus, (tėvo vardas Antanas), gimęs Šidlavoje. Paskutiniais laikais gyveno Chicagoje. Prašome jo paties atsišaukti, arba asmenys, kurie žinote apie jį, praneškite sekamu antrašu: Aleksandra Matulaitienė, 33 Connaught Ave., Halifax, N. S., Canada. (47-48)

Marytė Urbaitytė, po vyru Raupenienė, kilus iš Šakių apskrities, Lembudžių vienkiemio, paieško Vinco Yurgelevičiaus, kilęs iš Šakių apskrities, Ilgavos parap. Į Ameriką jisai atvyko apie 1905 m. Yurgelevičienės, sūnaus Vinco ir dukters Floriantinos prašomi atsišaukti, arba žinanti apie juos pranešti sekamu adresu: Marytė Urbaitienė-Raupenienė, Victoria General Hospital, Halifax, N. S., Canada. (47-48)

PRANEŠIMAI

DETROIT, MICH.

Kaip visiems yra žinoma, kovo 9 d. yra viso pasaulio darbininkių Moterų Diena. Tad, Detroito Moterų Pažangos Klubas ir Choras rengia didelį koncertą, kovo 6 d. Buvusioj Liet. salėje, 25 ir Vernor Highway. Dudys atdaros 5 v. v. Programas nuo 5:30. Programoj dalyvaus: Detroito Aido Choras; A. Dočkienė ir C. Stanevičienė iš Cicero, Ill.; rusų šokikai; Detroito Merginų Sekstetas ir Moterų Pažangos Choras. Rengėjos užkviečia detroitiečius ir iš Windsor lietuvius dalyvauti šiame parengime. (46-47)

Tel. TRObridge 6330

DR. JOHN REPSHIS

(REPSYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.

278 Harvard Street

kamp. Inman St., arti Central Sq.

CAMBRIDGE, MASS.

Lowell, Mass.

Mes, kultūringi Lowellio lietuviai, gražiai paremsime **Gintarų Programų Pusvalandį** šį sekmadienį, vasario 27 d., 2 val. po pietų, Lietuvių Socialio Kliubo salėj, 14 Tyler St. Čia bus surengtas šaunus bankietas su gražia dainų programa. Čia prie skanių valgių ir išsigėrimų, pats Gintarų programos vedėjas profesorius B. F. Kubilius tars svečiams pasveikinimų žodžius. Gražią programą išpildys dainininkai: Bob Niaura iš Dedham, Stasys Paura iš So. Boston, sesutės Ruth ir Emma Gittzus iš Bedford, Mass. Emma po vyru—Mrs. J. Chulada. Ji akompanuos pianu savo sesutei ir kitiems dainininkams. Na, yra užkviesti ir Norwoodo šaunūs dainininkai. Tai bus graži ir žavinga programa. O už tą viską padovanosime tik po $2.

Dabar toks gražus oras! Jau pavasariu kvepia visa apylinkė, kas gi nenorėtų patraukti atlankyti lowelliečius?

Manau, kad nei Antanas Kupstis, nei dd. Barčiai, nei Zavisai, nei Zelsonas, nei Dambrauskai, nei kiti nenusėdės tą dieną namie. O kur Lawrence, mūsų nuolatiniai svečiai? Taipgi Haverhill, Nashua, Hudson ir kiti kaimynai? Kaip norėtųsi pasimatyti ir su mylimu daktaru Borisu ir daktaru Repšiu. Tuomet tai jau tikrai niekam nereikėtų sirgti. Well, šiuo laiku, atominėje gadynėje, visko galima tikėtis, todėl visai nesistebėsime, jeigu taip ir įvyks, kaip čia iš širdies trokštame. Bet iki viskas išsipildys, lauksime to malonaus susitikimo.

J. M. Karsonas.

Norwood, Mass.

Lietuvių Literatūros Draugijos 9 Kp. Visiems Nariams

Svarbus susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 27 d., Lietuvių Svetainėj, 3-čią valandą po pietų. Šiame susirinkime bus svarstoma šie klausimai: 1—Prisirengimas prie V. Andrulio prakalbų; 2—prisirengimas atžymėjimui dienraščio Laisvės 30 metų gyvavimo; 3— civilių laisvių gynimo reikalas. Ir kiti bėganti svarbūs reikalai. Todėl, visi nariai būkim šiame susirinkime.

Norwoodo Vyrų Grupės Veikla 1949 Metais

Jau trijose kolonijose Norwoodo Vyrų Grupė, vadovystėj St. Pauros, pasekmingai pildė programą. Worcesteryj Amberland radio naudai parengime, Norwoode savo naudai parengime ir Montelloj Liuosybės Choro parengime.

Norwoodo vyrai pasirodė labai gražiai. Richard Barris dalyvavimas Vyrų Grupėj labai daug pagražino Norwoodo Vyrų Grupės parengimą, kuris atsibuvo sausio 30 d.; meno atžvilgiu parengimas buvo labai gražus. Programą pildė Montello Teatralė grupė suvaidindami komediją "Fifty-Fifty." Montelliečiai komediją suvaidino tikrai artistiškai. R. Barris akordiono solo grojo kaip aukštai prasisjekęs muzikoj. Vyrai Pauros vadovybėj pasirodė pilnam gražume.

Publikos buvo skaitlingai ir vyrų grupė finansiškai atsigriebė. Iš Apšvietos Moterų Kliubo labai gražiai pasidarbavo Ona Casper, V. Kroll, E. Karalienė, Julia Družienė, Trakimavičienė, Budrevičienė, Krasauskienė. Didelis ačiū moterims! **Laisvės Rep.**

Tel Aviv, Izraelis. —Pranešama, kad Izraelis atiduos 4,800 Transjordano arabų belaisvių mainais už 615 žydų.

1950 Metų Cenzas

Jung. Valstybių Konstitucija reikalauja, kad oficialus gyventojų suskaitymas turi įvykti kas dešimt metų.

Cenzo svarbiausias tikslas yra įsteigti pagrindą paskyrimui atstovų iš kiekvienos valstijos į Kongresą ir padidinti tiesioginius taksus tarpe valstijų. Nuo pirmo cenzo (1790 m.) darbas cenzo darbininkų arba suskaitytojų žymiai sunkesnis. Šiandien netik reikia suskaityti daug daugiau žmonių, bet įvairiausi socialiniai ir ekonominiai dalykai turi būti užrekorduoti. Ir jau dabar planai svarstomi įvykdinti 1950 m. cenzą.

Su balandžio 1 d., 1950 m., daugiau negu 150,000 darbininkų Jung. Valstybių Cenzo Biuro balados į 40 milijonų butų duris, nuo New Yorko miesto apartmentų iki "Eskimo igloo" Alaskoj (gyvenamos vietos padarytos iš ledo) gauti tikrus faktus apie 150,000,000 gyventojų.

Tuo pačiu laiku, šie cenzo darbininkai padengs šešis ir pusę milijonų ūkių surinkti vėliausias informacijas apie ūkio javus ir praktikas, apie irigaciją ir nusausinimą. Agrikultūros cenzas imamas kas penkiais metais.

Cenzo pareigūnai dabar sprendžia rūšis ir skaičių klausimų. Įvairios organizacijos ir asmenys siūlo šimtus klausimų, raportuoja Cenzo Biuras. Biuras padaro galutiną nusprendimą su pagalba technikinių patarėjų.

Apart klausimų, Cenzo Biuras ruošia apie 1 milijoną žemėlapių, kurie parodo ribas, gatves, kelius, gyvenamas vietas ir ūkius kiekviename iš 200,000 cenzo distriktų. Šie žemėlapiai dabar gaminami.

Saryšy su gyventojų suskaitymu svarbiausias darbas yra įtraukimas, organizavimas, išlavinimas ir įrengimas štabo užžiūrėtojų ir cenzo skaitytojų. Nuo 800 iki 900 ofisų jau įsteigta.

1950 m. cenzas bus 17-tas dešimtmetinis cenzas Jung. Valstybėse. Pirmas cenzas buvo 1790 m. ir reikėjo atsakyti tik kelis klausimus. Dabar cenzas duoda informacijas apie tautos ekonominius ir socialinius resursus, kaip ir gyventojų skaičių.

Apart dešimtmetinio gyventojų cenzo, Cenzo Biuras dar atsakomas už specializuotus cenzus kitais metais. Tie yra, apart agrikultūros cenzo, — išdirbysčių cenzas (dabar vedamas 1947 metams) ir biznio cenzas (kuris įvyks šiemet dėl 1948 m.) Butų cenzas gal irgi bus pravestas kartu su 1950 m., kadagi paskutinis įvyko 1940 m.

Common Council.

LICENSES

Wholesale and Retail Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. L 838 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4906 5th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
EPSTEIN'S LIQUOR STORE, Inc.

NOTICE is hereby given that License No. L 5166 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 83A Livonia Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
PHILIP & SAMUEL FADER
dba Friendly Liquor & Wine

NOTICE is hereby given that License No. RL 5705 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 891 Grand St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
STANLEY ADOMAITIS

NOTICE is hereby given that License No. RL 3175 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 454 Humboldt St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MATTHEW BOCCIO & MICHAEL BOCCIO
Casa Bella

NOTICE is hereby given that License No. EB 2132 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4519 18th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SAUL SILVERMAN & SIDNEY LONDA

NOTICE is hereby given that License No. RL 6219 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 502 Grand St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
STANLEY MISIUNAS

NOTICE is hereby given that License No. RL 635 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 147 Thames St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN WIGNES & JOSEPH SHAPOLIS
Thames Ind. Rest.

NOTICE is hereby given that License No. No. RW 318 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 270 Smith St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SABINO J. CUTRONE
Harmony Tavern

NOTICE is hereby given that License No. RL 4827 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 196 Johnson Ave., a-k-a 147 Humboldt St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
VITO LICAVOLI
Rex Tavern

NOTICE is hereby given that License No. L 1448 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1552 Myrtle Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SYDELL LEVY

LIETUVIŠKA

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.

Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.

Sav. V. LUKOŠEVIČIUS Tel. EVergreen 4-8802

LAISVĖS SPAUSTUVĖ

GALI JUMS PATARNAUTI

Laisvės spaustuvė atlieka visokius spaudos darbus. Draugijoms, bizniams ir asmenims galime atspausdinti viską, kas tik jums yra reikalinga iš spaudos darbų.

Draugijos, kuriom yra reikalingos konstitucijos knygelė, tuojau kreipkitės į Laisvės spaustuvę. Darome vertimus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbas.

Taipgi padarome visokius spaudos darbus draugijų parengimams. Nesivėlinkite su užsakymais. Mažiau rūpesčio iš anksto atlikus savo pareigas.

Popieriaus trūkumo jau nėra, Laisvės spaustuvė gauna visokio popierio, kokio tik reikalinga jūsų spausdinimams. Ką tik turite spausdinimui, kreipkitės į Laisvės spaustuvę.

Laisvės spaustuvėje atliktu darbu būsite patenkinti. Kainos už spaudos darbus Laisvės spaustuvėje yra prieinamos.

Reikalu spaudos darbų rašykite:

LAISVĖ

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9770

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus

Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger

Optometrists

394-398 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 2-8342

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST.,

Cor. Hewes St.

BROOKLYN, N. Y.

Visokiausi vaistai, kosmetikai kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys už griežtai žemas kainas.

RECEPTŲ SPECIALISTAI.

MAX PEIST, Ph. G., EDWIN LANE, Ph. G.

Tel. EVergreen 7-6238

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Workeriui Šiame Vajuje Gauta 36,517 Prenumeratų

Ką tik pasibaigusiame angliško darbininkų savaitraščio The Worker vajuje gauta 36,517 prenumeratų.

Vajus šiemet buvo sekmingesnis, negu bile kada praeityje, skelbia Joseph Roberts, to laikraščio biznio reikalų vedėjas. Dabar laikraštis turi 90,000 prenumeratorių.

Dienraščio Daily Worker cirkuliacija prenumeratomis pakelta tiktai trimis tūkstančiais, nors nuo prasidėjimo komunistų bylos mieste ant standų išperkama po tūkstantį ekstra kopijų kas dieną. Dienraštis Daily Worker—vienatinis šaltinis tikroms žinioms gauti apie bylą.

Švietimo Tarybą Jie Panaudojo Atakai Darbininkų Partijos

Vietoje svarstyti, kaip pagerinti švietimą, praretinti perpildytas klases, miestavoji švietimo taryba praėjusį ketvirtadienį svarstė ir priėmė rezoliuciją, užgiriančią valstijos seimeliui įteiktą ragangaudišką bilių.

Einant tuomi biliumi, įteiktu seimeliui assemblymano Sharon J. Maughs, neįleistų mokytojauti arba į bile kurį darbą mokyklose asmenų, kurie būtų nariais, ar būtų įtarti esant nariais komunistų partijoje, ar kurie parodytų bent kokią nors simpatiją tos partijos siekiams, idėjoms.

Kadangi visa darbininkų klasė ne tik simpatizuoja, bet kovoja už tas pačias idėjas, tuos pat siekius vienokiame ar kitokiame laipsnyje, tad kiekvienas asmuo, kuris nėra kapitalistas, ar net liberališkas kapitalistas, galėtų būti įtarti simpatijoje komunistams. Vaduojantis tuo įtarimu galėtų jiems neduoti mokyklų sistemoje darbo arba išmesti iš jau turimo darbo.

Taryba po savo reguliario mitingo, įvykusio tarybos patalpose, 110 Livingston St., Brooklyne, paskelbus tarimą, teisininkų, mokytojų ir kitų žymių organizacijų vadovybės pareiškė protestą prieš tokį tos tarybos elgėsi.

Tarpe pasmerkusių miestavosios švietimo tarybos tarimą yra American Civil Liberties Unija, New Yorko Mokytojų Unija, CIO; taipgi Brooklyno darbininkų partijos—komunistai ir darbiečiai. Ten pat ant vietos susibūrusiame atvirame mitinge keli šimtai publikos plojo mokytojų ir darbininkų partijų kalbėtojams, pasmerkusiems Maughs bilių, kritikavusiems švietimo tarybos žygį.

Dovanos Bazarui

Pinigais

Violet Kuzmickas, Shenandoah, Pa., prisiuntė blanką ir kas aukavo: LDS 34 kp., $10. Po $1: Mrs. Margaret Bush, Paul Kvalkauckas, Kazys Naravas. Viso **$13.**

★ ★ ★

A. Damskienė, Detroit, Mich., surinko ant blankos sekamai: John Rudzevich, $1. Po 50c: M. Andrulienė, N. Astrauskienė, Mary Smalstis, Josephine Sitkauskienė, Anna Damskis, Petras Smalstis. Viso **$4.**

★ ★ ★

Alice A. Lideikis, Great Neck, N. Y., surinko ant blankos: Po $2: A. A. Lideikis, A. Bečienė. Po $1: Frank Klaston, Julia Lauzades. Viso **$6.**

★ ★ ★

O. Girnienė, iš Binghamton, N. Y., prisiuntė blanką. Aukavo: ALDLD 20 kp. Moterų Skyrius, $5. Po $1: O. Girnienė, K. Vaičekauskienė, J. Vaičekauskas, V. ir B. Zmitraitės. Po 50c: M. Kulbis, L. Luzinas. Viso **$10.**

★ ★ ★

S. Penkauskas, Lawrence, Mass., prisiuntė blanką ir geroką skaičių aukotojų vardų: Maple Park, $10. ALDLD 37 kp., $5. Po $1: A. Večkys, S. Penkauskas, Ig. Chulada, J. Rudis, J. Slaiviai, P. Milus, B. Chulada, Friend — Maple Park, B. S. Slakai, E. Kodienė, V. Kralikauskas, P. Aleksonis, A. Roskow. Po 50c: D. Sukackas, L. Chulada, J. Skira, D. Sukackas. Viso **$30.**

★ ★ ★

J. Žilinskas, Lewiston, Me., prisiuntė blanką ir sako, kad tai aukos nuo lewistoniečių ir auburniečių: John Žilinskas, $2. L. Zarkauskienė, $1.50. Po $1: A. J. Laucius, A. Apšegienė, John Krapovickas. Po 50c: P. Vizbar, K. Steponaitis. Viso **$7.50.**

★ ★ ★

Mary Meison, Waterbury, Conn., prisiuntė blanką. Aukavo: A. Soutro, $2. Po $1: B. Vaitkevičienė, New Haven, Conn.; S. Meison, Margareta Zikas, Andrius Rečkauskas, V. Maraskauskas, Stasys Shukis, Antanas Antanavičius, N. Paugis, V. Vitkauskas, Ona Marozienė, Kazys Čepurna. Po 50c: L. Laudinskas, M. Svinkūnas, Joe Beržinis, Hartford, Conn. Po 25c: du rėmėjai iš Waterbury ir vienas iš New Haven. Viso **$15.25.**

★ ★ ★

Mary Kalvaitienė, Brooklyn, N. Y., pridavė blanką ir aukavusių vardus: Julius ir Mary Kalvaičiai, $2. Po $1: Bronius Kenaitis, J. Aleksinas, Uršulė Kenaitis, K. Schulte, J. Repkevičius, J. Sprenaitis, J. Drusis, Julie Anskis, C. Anskis, V. Macy, T. Lisajus, Mr. Vaitkus, Alexander Lugauskas, J. Čibirka, Augustas Yunk. Viso **$17.**

D. G. Jusius, iš Worcester, Mass., prisiuntė **$10** ir blanką. Tai auka Laisvės bazarui nuo L. P. B. Klubo.

★ ★ ★

Pavieniai aukavo sekamai: Ona Philipsie, Stamford, Conn., **$5.**

William ir Anna Globičiai, B'klyn, N. Y., **$3.**

Mrs. Mičiulienė, Richmond Hill, N. Y., **$3.**

Mary Kreivėnienė, B'klyn, N. Y., **$2.**

★ ★ ★

Daiktais

Vincas Deksnys, Stamford, Conn., dvi kvortines bonkas; 5 dideles namie darytas žvakes, 1 elektrinį Schick Shaver, 3 Gillette 1 piece razors, 2 skūrines pinigines.

Josephine Burbienė, Stamford, Conn., vieną ridikiulį (handbag).

Mary Kreivėnienė, Brooklyn, N. Y., kaldrai užvalkalą ir gražią staltiesę, taipgi ir kailines house slippers.

Jean Rigeley, Milford, Conn., setą potholders ir gražias "doilies" — rankų darbas.

K. Mažeikienė, Cliffside Park, N. J., moterišką ridikiulį (handbag), gražiai padarytas.

Z. Kondrotas, Grand Rapids, Mich., puikiai padarytą (nupintą) beskutę—kašelę.

Marijona Stulpinienė, iš Flint, Mich., niekad nepamiršta Laisvės bazaro. Ji per keletą metų vis rūpinasi padaryti labai gražias dovanas — ji labai įgudi, darbas puikus—kurie lanko mūsų bazarus, mato jos gražiai išsiuvinėtus "guest towels" nosinaites gražiom spalvom apmegstas ir kitokių gražių dalykų jos pačios pagamintų. Šį sykį Marijona Stulpinienė prisiuntė dėžę džiovintų grybų, kuriuos pati pereitą rudenį parinko ir džiovino — kelmučių; 17 nosinaičių, 9 Francy made towels: dvi babuškas. Greta dovanų angliškai pareiškia: "I am sending my little gift, to give Laisvė's Bazar a little lift..."

Marijonai Stulpinienei dėkojame už jos gražias aukas bazarui.

Elzbieta Grubienė, Brooklyn, N. Y., 3 kvortines bonkas grybų.

★ ★ ★

Bazarui prisiuntė daugelį gražių dovanų, tai vis nuo mūsų prietelių-rėmėjų. Mes labai įvertiname šias brangias dovanas. Smagu, jog patys aukotojai rūpinasi, kad bazaras būtų gražus dovanomis ir sekmingas finansiniai. Dėkojame visiems už dovanas ir aukas.

Bazaras Prasidėjo

Bazaras prasidėjo vasario 25-tą ir tęsis 26-tą ir 27-tą. Sekmadienį — paskutinis išpardavimas visų lig to laiko neišparduotų dovanų.

Visomis bazaro dienomis veikia restorantas, o šeštadienį ir sekmadienį, pradedant pietumis ir iki vėlumos nakties, bus pasirinkimas kelių rūšių mėsų ir visokiausių valgių, kuriuos ant vietos gamins bazaro gaspadinės ir suneš dovanoms gaspadinės iš namų.

Penktadienį ir sekmadienį bazare — Aido Choro dainos, vadovybėje Kazakevičiaus.

Šeštadienį dainuos Sietynas iš Newarko, vadovaujamas Walter Žuko.

Kelrodis į Bazarą

Iš visur klauskite kelio į **RICHMOND HILL** (nepamirškite to **Hill,** nes be to nuvažiuosite kitur). Liberty Auditorija, kuri pasamdyta bazarui, randasi prie kampo Atlantic Ave. ir 110th St. Arti privažiuojama keturiais būdais:

BMT Jamaica traukiniu iki 111 St. stoties. Eiti du blokai.

Independent Jamaica traukiniu iki Union Turnpike-Kew Cardens stoties, paskui Q-37 busu iki Atlantic Ave.

22—Atlantic busu iki 110 Street.

BMT Fulton traukiniu iki Greenwood (111 St.) stoties. Eiti 4 blokai.

Visus kviečia,

Laisvės Administracija.

Didėjant Nedarbui, Didėja Skaičius Prašančių Pašalpos

Miestavasis labdarybės departmento komisionierius Hilliard pareiškė susirūpinimą šiaigiu daugėjimu prašančių pašalpos. Jis sako, jog tai yra tikrasis atbalsis didėjančio nedarbo:

"Rimtumas nedarbo parodomas didžiu skaičiumi gavėjų nedarbo apdraudos," sako komisionierius. Tačiau "tos skaitlinės nedasako problemos pločio, kadangi neapimta tų bedarbių, kurių apdraudos gavimo laikas jau išsibaigė, neigi tų, kurių nedarbo apdrauda neapdengia.

"Dabartiniu laiku New Yorko mieste yra 275,000 gaunančių nedarbo apdraudą per valstijinį darbo departmentą, kas savaitė prisidedant iki 53,000 asmenų. Nuo praėjusio gruodžio 37,000 asmenų išbaigė nedarbo apdraudos gavinį be gavimo darbo. Pašalpų departmentas gali tikėtis nuolatinio antplūdžio aplikacijų nuo nebeturinčių prie ko kreiptis asmenų, kurių apdrauda išsibaigė, ar tų, kurie apdraudos negauna."

Gubernatorius Dewey užgyręs pasiūlymą skirti 300 milionų dolerių statybai gyvenamų namų laužynų srityse, bet... Pasiūlymas būsiąs prikergtas piliečių balsavimui ateinantį rudenį, o kol prieis prie tų namų statybos, dar gerokai palauksime.

Namų Prižiūrėtojai Laimėję

Miestavų namų projektų priežiūros darbininkai gavę "prielankius" pasiūlymus, kaip raportuoja jų unijos viršininkai, ir dėl to vienbalsiai nutare nutraukti protestą, buvusį pradėtą praėjusį penktadienį.

Vyriausiu nesusipratimo pagrindu buvo neišmokėjimas jiems $250, duotų kitiems miestaviems darbininkams kaipo priedo padengti pabrangusio pragyvenimo lėšas. Jie taipgi protestavo, kad tūlų iš jų perkėlimas iš laikinų į reguliarių miesto darbininkų štabą reikštų numažinimą algos po $10 per savaitę.

Spellmano Štabas Išsigando Juodos Valizos

Trečiadienį atvežė kardinolo Spellmano rezidencijon, 452 Madison Ave., juodą metalinę valiziukę, adresuotą Spellmanui. Visas jo štabas išsigando — bomba čia bus, —kas nors iš štabo riktelėjo.

Nieko nelaukęs, nesišaukęs nei prie Dievo, Spellmano sekretorius, patsai aukštas dvasiškis Francis J. Murphy stvėrė už telefono. Pribuvo policijos Bombų Squadas, Technikai Tyrinėtojai ir visokia kitokia sargyba. Nusivežė valizą į paupį.

Po visų ceremonijų, pjaute atpjovus valizą, rado molinių ir kitokių toblytėlių su jose įrašytomis maldomis, kurias atsiuntęs pamaldus bedarbis maliorius Edward Herbert, 7779 Cohalan St., Detroit, Mich.

Atsargai, detektyvai jau buvo užrodyti ir pas tos dovanos siuntėją Herbertą. Sužinoję apie tą visą strioką, žmogus pareiškė nuostabą, kad tiek daug ceremonijų daryta dėl tokio menko daikto.

Ištiko Nelaimė

Vasario 23 d., po įvykusio kriaučių susirinkimo Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo patalpoje, Mikolas Kraujalis traukė iš ten namo. Jam einant skersai Union Ave., iš anksto nematytas, trenkė į jį automobilius. Kraujalis tapo be žado nugabentas į Katarinos ligoninę. Ten jam duota pagalba, žaizdos apžiūrėtos. Nebuvęs pavojingai užgautas, tad paleido iš ligoninės.

Taigi, Kraujalis dabar randasi namie, 380 So. 3rd St., Brooklyne.

Kraujalis yra kliubo board-direktorius, taipgi geras patrijotas laisvietis, kriaučius, visoms įstaigoms atliekąs savo pareigas patrijotiškai. Tad visų pareiga tokį draugą aplankyti jo nelaimėje. J. S.

Cornelius O'Donnell, 57 metų, nuvirtęs ant subway trekių 110th St. stotyje tapo išgelbėtas dviem keleiviams suspėjus laiku įspėti vairuotoją sustabdyti traukinį.

Pikietavo Klerikalų Centrą

Streikuojantieji duobkasiai, Kalvarijos kapinių darbininkai, praėjusį trečiadienį pikietavo Romos katalikų archidijocezijos raštinę, 51st St. ir Madison Ave., New Yorke.

Pikietuotojai, nariai CIO United Cemetery Workers Lokalo 293-čio, nešė plakatus su užrašais:

"Jie kalba apie gerus santykius su darbininkais, bet to nepraktikuoja."

"Mes esame katalikai, ne raudonieji."

Šiuo pastaruoju šūkiu, matomai, norėjo atmušti propagandą, skleidžiamą prieš juos, kaip kad būna skleidžiama ir prieš kiekvieną už savo teisės kovojantį darbininką, būk jie esą raudonaisiais.

Vasario 20-tą temperatūra New Yorke vėl buvo pakilusi iki 60 laipsnių. Priemiesčiuose jau pasirodė su giesme pavasario pranašas dagilis.

Pasinaudokite gera proga įsigijimui labai reikalingų daiktų savo namams:
Radios - Television - Refrigerators
Washing Machines - Electric Appliances
Gas & Combination Ranges
JOSEPH N. ZAYAN
895 - 897 Broadway, Brooklyn 6, N. Y.
EVergreen 8-2439-2240

JOSEPH BALTAITIS
BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms
Telefonas EVergreen 4-9407
TELEVISION
SHUFFLE BOARD

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

Peter Kapiskas
Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
32 Ten Eyck St.
Tel. EVergreen 4-8174

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

STANLEY ZUBAVIČIUS
Akountentas
111 AINSLIE STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EV. 4-3049
★
Kreipkitės kas vakarą nuo 7-tos val.
Šeštadieniais ir Sekmadieniais ištisą dieną.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt.
Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., B'way Line
Tel. GLenmore 5-6191

GYDYTOJAS
S. S. Locket, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
Laidotuvių Direktorius
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

"Antai Jis Atūžia!"
"Down To The Sea In Ships"
Žvaigždžiuoja: Richard Widmark * Lionel Barrymore * Dean Stockwell
SCENOJE... asmeniškai: Rudy Vallee su Rudells'ais.
Extra patrauklus priedas: MOREY AMSTERDAM
ROXY 7th Ave. ir 50th St. | Ir: Visai naujas Vaidinimas ant Ledo.

RADIO CITY MUSIC HALL
Rockefeller Center
perstato
Dvi smagiąsias judžių žvaigždes linksmybių pilname Prietikyje.
CLAUDETTE COLBERT ir FRED MacMURRAY
"FAMILY HONEYMOON"
su RITA JOHNSON - HATTIE McDANIEL
ir patraukli mažiukė GIGI PERREAU
SCENOJ: "THE SCRAP BOOK"

*** MATYK IŠSIVYSTANČIĄ ISTORIJĄ *** PIRMOSIOS FILMOS!
Nauja Izraelio valdžia. Didžios iškilmės atžymi 1-mą susirinkimą pirmos Izraelio išrinktos valdžios. * Popiežiaus Konsistorija protestuoja prieš kardinolo Mindszenty teismą. * Siandieniniai Italijos urvų gyventojai. *Francija: Dę Gaulle veda politinę kovą. * Trumpas dalykas Spalvinė Kelionė "WANDERING THROUGH WALES"
EMBASSY Newsreel Theatre, Broadway ir 46th Street.